

Helyi Esélyegyenlőségi Program

SZELEVÉNY
Községi Önkormányzat

(2019-2024)

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	4
Bevezetés	4
A település bemutatása.....	5
Értékeink, küldetésünk.....	10
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása	12
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	19
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	23
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	34
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	45
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	50
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	54
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	59
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	60
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	61
1. A HEP IT részletei.....	61
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	61
A beavatkozások megvalósítói.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Jövőképünk	63
Az intézkedési területek részletes kifejtése	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) Hiba! A könyvjelző nem létezik.	
3. Megvalósítás.....	69
A megvalósítás előkészítése	69
A megvalósítás folyamata.....	69
Monitoring és visszacsatolás	71
Nyilvánosság	72
Érvényesülés, módosítás	73
4. Elfogadás módja és dátuma	75

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMBAN HASZNÁLT FOGALMAK

Helyi Esélyegyenlőségi Program (röviden HEP)

A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javítását szolgáló helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a írja elő a települési önkormányzatok számára.

A HEP helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll, amelyet a települési önkormányzat ötévente, öt év időtartamra fogad el. Elkészítésének szempontjait, az esélyegyenlőségi területeket és a HEP célcsoportjait a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet (továbbiakban: 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend.) tartalmazza.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet (továbbiakban: 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet) 1. és 2. számú melléklete rögzíti azokat a statisztikai mutatókat, adatokat és tartalmi elemeket, amelyek HEP elkészítésének alapját képezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (röviden HEP IT)

A HEP IT a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket tartalmazza az Ebktv. 31. §-ának (2) bekezdése szerint. Az intézkedéseket a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend. 5. §-ában foglalt célok figyelembe vételével kell meghatározni. A HEP IT-t a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 3. számú mellékletében található forma szerint kell elkészíteni.

Helyi Esélyegyenlőségi Programért felelős Fórum (röviden HEP Fórum)

A HEP-t a települési önkormányzati köztisztviselők vagy közalkalmazottak készítik el az Ebktv. 31. § (5) bekezdésének előírása alapján. A programalkotás során törekedni kell a települési önkormányzat egyéb fejlesztési terveinek, koncepcióival történő összhangra.

Mindezekre és a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 2. számú mellékletének 9. pontjára figyelemmel javasolt, hogy a HEP elkészítése széleskörű szakmai egyeztetés mellett történjen.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program célcsoportjai

A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjai a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a

- mélyszegénységben élők,
- romák,
- gyermekek,
- nők,
- idősek és
- fogyatékkal élők és a
- halmozottan hátrányos helyzetűek

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM (HEP)

BEVEZETÉS

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Szelevény Községi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A TELEPÜLÉS BEMUTATÁSA

Szelevény, Magyarország keleti részén, Jász-Nagykun-Szolnok megye délnyugati peremén az ún. Tiszazugban, Csongrád megye szomszédságában lévő település. A község a Tiszazug talán leghátrányosabb „zsák” települése. A hátrányos helyzetű település mindennapi élete, a felnőtt korú lakosság összetétele, a munkahelyek hiánya, a vagyoni helyzet romlása, mint környezeti hatás rányomja bélyegét a gyermekek fejlődésére, társadalomba való beilleszkedési nehézségeik keletkeznek.

A megyeszékhelytől, Szolnoktól távolsága közúton 50 km. Környező városgyűrűje az alábbi: Kunszentmárton, Szolnok, Mezőtúr, Szentes, Csongrád.

Fekvéséből és a megyeszékhelytől való távolságából adódik, hogy Szelevény lakossága regionális, több megyét érintő kapcsolatokat is kénytelen igénybe venni.

A település közigazgatási területén főútvonal nem halad keresztül, az országos közúthálózatot – a 44. számú főutat, a 4511. jelű Tiszaug - Kunszentmárton országos mellékúttal érik el.

Szolnok városa a 4511. jelű országos mellékút – 44. számú főút – 442. számú főút érintésével közelíthető meg.

A település fekvéséből adódóan a megye távoli szegletén való elhelyezkedése miatt jelentős távolságra található az Észak-Alföldi régió tagjaként annak központjától, Debrecentől, így közúton történő megközelítése is körülményes.

A község közigazgatási területén halad keresztül a Kecskemét-Kunszentmárton, valamint a Lakitelek- Kunszentmárton- Szolnok vasútvonal, amely Szelevény számára biztosítja az országos vasúti közlekedésbe történő bekapcsolását.

A község lakossága döntően katolikus vallású.

Közműellátás:

A község közműellátása jónak tekinthető.

A gázellátás a településen teljeskörű.

A vezetékes ivóvízellátás szinte teljes egészében megvalósított. A KEOP-1.3.0/2F/09/2011-0002 Tiszazugi ivóvízminőség-javító program keretén belül az önkormányzatok létrehozták a Tiszazugi Ivóvízminőség-javító Önkormányzati társulást, mely társulás célja a pályázati konstrukcióból igényelhető támogatással a településeken a lakosság egészséges ivóvízzel való ellátása. A projekt sikeresen lezárult.

Szennyvízcsatornahálózat kiépítése szintén teljeskörű a községben, a bokortelepüléseken (Halesz, Pálóczi puszta) nincs kiépített szennyvíz hálózat, a rákötések száma 280. A 379/2015.(XII.08.) Korm. rendelet alapján a jegyző elkészítette Településsoros Jegyzéket.

Egészségügyi ellátás:

Szelevény Község Önkormányzata az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvényben meghatározott kötelező, részben egészségügyi feladat-ellátási szerződések útján látja el az egészségügyi ellátást, melyek a következők: – háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás, – védőnői ellátás – fogorvosi ellátás (működési engedélye folyamatban)

2018-ban pályázati forrásból elkészült a háziorvosi rendelő teljes felújítása, ezen belül akadálymentesítése is, mely régi vágya volt a településnek. Ezáltal egy szép, korszerű, és minden igényt kielégítő orvosi rendelőt tudnak igénybe venni a lakosok. A háziorvosi ellátás jelenleg helyettesítéssel van megoldva.

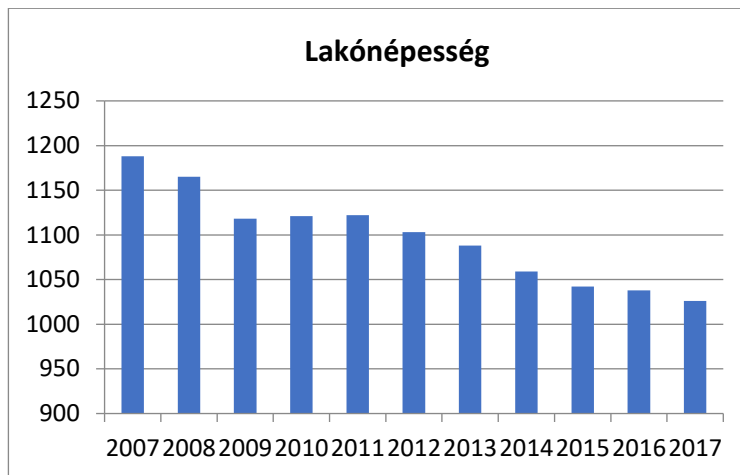
Gazdaság:

A térség természeti adottságaiból adódóan Szelevényen jellemző gazdasági tevékenység a szántóföldi növénytermesztés, a kertgazdálkodás, a szőlő-és gyümölcstermesztés, valamint kis mértékben az állattenyésztés is. Ipari tevékenység nincs a településen. A településen a kereskedelmi, vendéglátóipari szolgáltatás kielégítő.

Szelevény Községi Önkormányzat széles körű nyilvánosságot teremtve intézi a település közügyeit, gondoskodik a közszolgáltatásokról, a helyi hatalom gyakorlásáról, mindezekhez szükséges feltételek megteremtéséről, támogatja a lakosság önszerveződő közösségeit.

Lakóinak száma 2018. december 31-én: 1009 fő

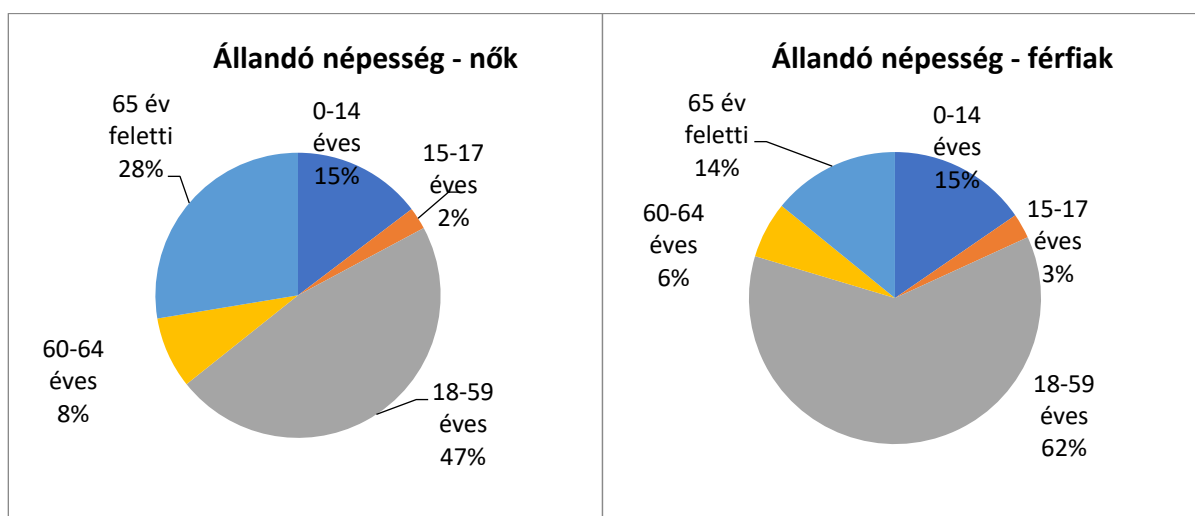
Év	lakosság szám	Változás
2007	1188	
2008	1165	98%
2009	1118	96%
2010	1121	100%
2011	1122	100%
2012	1103	98%
2013	1088	99%
2014	1059	97%
2015	1042	98%
2016	1038	100%
2017	1026	99%

Elmondható, hogy a település lélekszáma évek óta csökken, hiszen 2007-ben még 1137 lakosunk volt. Az időskorúak száma igen magas. A munkaképes korúak körében sok az inaktív.

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	561	542	1103	51%	49%
0-2 évesek					
0-14 éves	76	84	160	48%	53%
15-17 éves	13	15	28	46%	54%
18-59 éves	244	335	579	42%	58%
60-64 éves	42	34	76	55%	45%
65 év feletti	143	77	220	65%	35%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

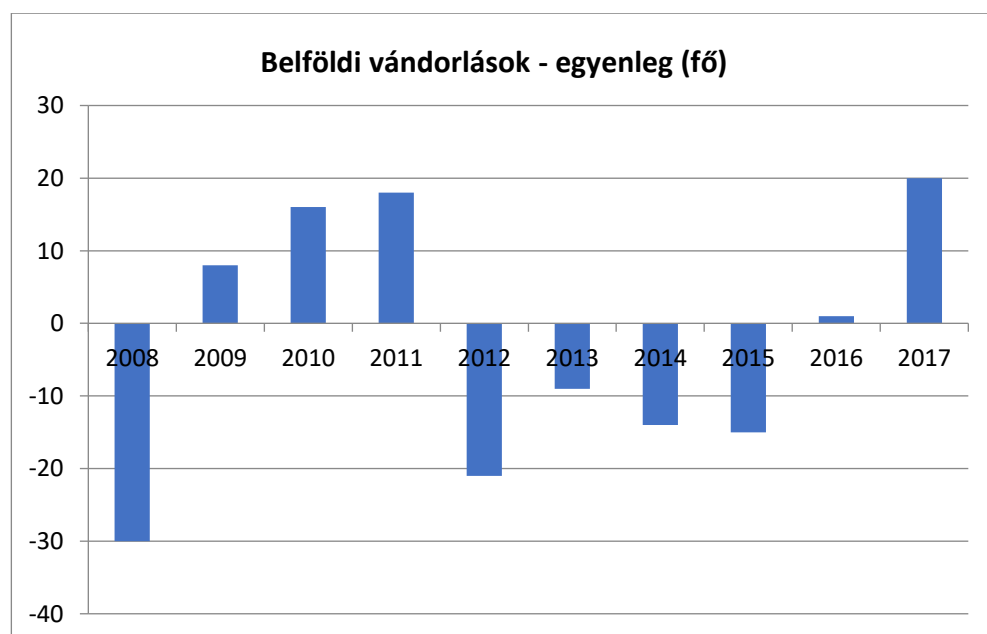

Az alábbi adatokból megállapítható, hogy a népességszám csökkenést elsősorban a kedvezőtlen népmozgalmi folyamatok: a születések alacsony száma, a magas halálozás és az elköltözés idézte elő.

Belföldi vándorlások

Év	lakóhely létesítés	elvándorlás	egyenleg
2008	13	43	-30
2009	30	22	8
2010	40	24	16
2011	37	19	18
2012	25	46	-21
2013	23	32	-9
2014	29	43	-14
2015	26	41	-15
2016	35	34	1
2017	55	35	20

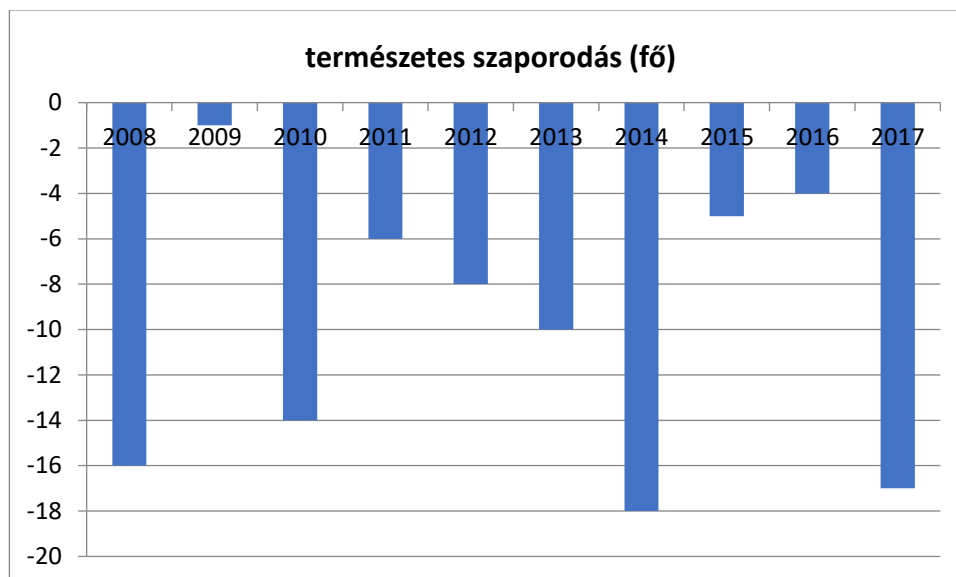
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Természetes szaporodás

Év	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	12	28	-16
2009	13	14	-1
2010	10	24	-14
2011	13	19	-6
2012	8	16	-8
2013	6	16	-10
2014	6	24	-18
2015	8	13	-5
2016	14	18	-4
2017	7	24	-17

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

ÉRTÉKEINK, KÜLDETÉSÜNK

Magyarország Alaptörvényének XV. cikke rögzíti, hogy Magyarország mindenki számára biztosítja az alapvető jogokat faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti megkülönböztetés nélkül. Ezen felül külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

Az Alaptörvényben meghatározott követelménynek eleget téve, felelős önkormányzatként az esélyegyenlőség biztosításával a szabadság értékét teremthetjük meg a közösségünk nehéz helyzetben lévő csoportjai számára. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség és a szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Célunk, hogy Szelevény olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen vagy közvetett formáját védett tulajdonságai alapján, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz.

CÉLOK

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Szelevény település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

1. képzettséghez való hozzáférés
2. munkaerő-piaci pozícióhoz és foglalkoztatási feltételekhez való hozzáférés
3. lakhatáshoz és lakhatási környezethez való hozzáférés
4. egészségügyi szolgáltatáshoz való hozzáférés
5. közlekedéshez való hozzáférés
6. társadalmi és közösségi kapcsolatrendszerhez való hozzáférés
7. információhoz való hozzáférés
8. közszolgáltatásokhoz való hozzáférés (szociális, gyermekjóléti, és más kormányzati, önkormányzati közszolgáltatások) továbbá
9. hatalomhoz, önrendelkezéshez, önérvényesítéshez való hozzáférés
10. befogadó közösséghez való hozzáférés - szemléletformálás

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM HELYZETELEMZÉSE (HEP HE)

1. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR BEMUTATÁSA

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva Magyarország Alaptörvényében foglaltakra:

ALAPVETÉS

O) cikk

Mindenki felelős önmagáért, képességei és lehetőségei szerint köteles az állami és közösségi feladatok ellátásához hozzájárulni.

P) cikk5

(1) A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.

SZABADSÁG és FELELŐSSÉG

II. cikk

Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.

IV. cikk

(1) Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz.

XI. cikk

(1) Minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez.

XII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához.

(2) Magyarország törekszik megteremteni annak feltételeit, hogy minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozhasson.

XIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

(3) A nők és a férfiak egyenjogúak.

(4) Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.

(5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

XVI. cikk

(1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

(2) A szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést.

(3) A szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni. E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását.

(4) A nagykorú gyermekek kötelesek rászoruló szüleikről gondoskodni.

XVII. cikk

(3) Minden munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.

(4) Minden munkavállalónak joga van a napi és heti pihenőidőhöz, valamint az éves fizetett szabadsághoz.

XIX. cikk

(1)23 Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegység, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.

XX. cikk

(1) Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.

XXV. cikk

Mindenkinek joga van ahhoz, hogy egyedül vagy másokkal együtt, írásban kérelemmel, panasszal vagy javaslattal forduljon bármely közhatalmat gyakorló szervhez

XXIX. cikk

(1) A Magyarországon élő nemzetiségek államalkotó tényezők. Minden, valamely nemzetiséghez tartozó magyar állampolgárnak joga van önazonossága szabad vállalásához és megőrzéséhez. A Magyarországon élő nemzetiségeknek joguk van az anyanyelvhasználathoz, a saját nyelven való egyéni és közösségi névhasználathoz, saját kultúrájuk ápolásához és az anyanyelvű oktatáshoz.

(2) A Magyarországon élő nemzetiségek helyi és országos önkormányzatokat hozhatnak létre.

(3)25 A Magyarországon élő nemzetiségek jogaira vonatkozó részletes szabályokat, a nemzetiségeket és a nemzetiségként való elismerés feltételeit, valamint a helyi és országos nemzetiségi önkormányzatok megválasztásának szabályait sarkalatos törvény határozza meg. Sarkalatos törvény a nemzetiségként való elismerést meghatározott idejű honossághoz és meghatározott számú, magát az adott nemzetiséghez tartozónak valló személy kezdeményezéséhez kötheti.

XXX. cikk

(1) Teherbíró képességének, illetve a gazdaságban való részvételének megfelelően mindenki hozzájárul a közös szükségletek fedezéséhez.

(2) A közös szükségletek fedezéséhez való hozzájárulás mértékét a gyermeket nevelők esetében a gyermeknevelés kiadásainak figyelembevételével kell megállapítani

A HEP készítésénél az alábbi jogszabályokat is figyelembe kell venni:

- Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény
- A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)

- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról (1998. évi XXVI. törvény Ftv.)
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Szelevény Községi Önkormányzat képviselő-testülete rendeletalkotási feladatkörében eljárva mindig kiemelt figyelmet fordít a rászoruló rétegek támogatására. Az esélyegyenlőség érdekében kedvezmények, mentességek biztosításával enyhíti a szociálisan rászorulóknak terheit. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő rendeletek:

- 2/2019. (II.21.) számú rendelet Szelevény Községi Önkormányzat 2019. évi költségvetéséről
- Szelevény Község Önkormányzati Képviselő-testületének 3/2012.(III.12.) számú önkormányzati rendelete az egyes szociális ellátási formákról szóló 10/2011.(XII.01.) rendeletének módosításáról és annak egységes szerkezetbe foglalásáról
- Szelevény Község Önkormányzati Képviselő-testületének 2/2015.(II.28.) önkormányzati rendelete a települési támogatásról
- 4/2018.(V.30.) önkormányzati rendelet a települési támogatásról szóló 2/2015.(II.28.) önkormányzati rendelet módosításáról
- A szociális célú tüzelőanyag támogatás helyi szabályairól szóló 5/2018.(XI.27.) önkormányzati rendelet

Az esélyegyenlőség javítása, az egyenlő bánásmód érvényesítése szempontjából releváns, a társadalom különböző csoportjainak együttélésére vonatkozó stratégiák²

„Legyen jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák

² Varga Aranka (2006) Multikulturalizmus – inkluzív oktatási rendszer. In Ismeretek a Romológia Alapképzési Szakhoz. PTE Pécs.

fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke

Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Terv 2007-

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Idősügyi Nemzeti Stratégia 2009-

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Idősügyi Nemzeti Stratégia című stratégiai programot (81/2009. (X. 2.) OGY határozat). Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy az Idősügyi Nemzeti Stratégiában foglalt célkitűzéseket, prioritásokat, preferenciákat képviselje és érvényesítse jogalkotó és végrehajtó tevékenysége során, kiemelve az időseket érintő kormányzati döntéseket, programokat és cselekvési terveket. Az Idősügyi Nemzeti Stratégiában foglaltak összhangban vannak az ENSZ alapelveivel, az Európai Unió törekvéseivel, a Társadalmi Befogadásról szóló közös Memorandummal, a Lisszaboni Stratégiával, a Berlini Nyilatkozattal, az AGE vezérelveivel, az Európai Szociális Chartával, a magyarországi Idősügyi Chartával, valamint az Európai Bizottság Közleményével, melyet a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez és a Gazdasági és Szociális Bizottsághoz intézett. Összhangban van az Öregedésről szóló Madridi Nemzetközi Cselekvési Tervvel, az ENSZ Egészségügyi Szervezete, a WHO által 2001-ben publikált, az idősügyi politikát meghatározó alapidokumentumával, melynek címe az Aktív Időskor (Active Ageing – Policy Framework) is. Az Európai Unió Szociálpolitikai Ütemterve célkitűzésként határozza meg a humánszolgáltatások modernizálását és fejlesztését a társadalmi és demográfiai struktúrák változásaira adott válaszként úgy, hogy a védelem szerepe produktív tényezőként jelenjen meg. A magyarországi időspolitikai egyik legfontosabb megoldandó kérdése az időskorúak diszkriminációjának megszüntetése és esélyegyenlőségének megteremtése.

Ma még sok idősebb ember ki van téve a társadalmi kirekesztés valamelyik kockázatának: elszigetelődés, egészségi problémák, hozzáférés az ellátásokhoz. A társadalmi részvétel azt is jelenti, hogy az egyén milyen mértékben, milyen intenzitással és hányféleképpen használja fel képességeit, tudását, egyéniségének sajátos adottságait más emberek, szűkebb vagy tágabb közösségek hasznos szolgálatára, gazdagítására, illetve milyen mértékben veszi igénybe mások adottságait saját élete alakításában. Ebben az értelemben a társadalmi részvétel, illetve a közösségileg aktív lét azt feltételezi, hogy az egyén tevőlegesen befolyásolja nemcsak saját maga, hanem a különböző közösségek életét, hozzáadja tudását, normáinak érvényesítését, munkáját, bizalmát, egyéniségének színét, jellegét a közösség egészéhez.

Az EU 2020 stratégia

Az EU 2020 stratégia az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság

leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell, két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program

A Nemzeti Reform Program: Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdeni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek. A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011–2020)

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózási politikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózási szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

Nemzeti Drogellenes Stratégiáról (2013–2020)

Az Országgyűlés 2013-ban fogadta el a Nemzeti Drogellenes Stratégia című stratégiai programot 80/2013. (X. 16.) OGY határozatát mi szerint: „Sajátos probléma a roma kisebbséghez tartozók lelki egészségének védelme, a szerfogyasztásból eredő problémáik megelőzése és kezelése. A hiányzó szakemberek pótlását segítő ösztönző rendszer kialakításával meg kell teremteni a lehetőséget, hogy a ma még hátrányos helyzetű, ellátatlan térségekben is hozzá lehessen férni a lelki egészség megőrzéséhez, a betegségek kezelését biztosító szolgáltatásokhoz. Elsősorban a kistelepülésen élők és a veszélyeztetettek érdekében újszerű szervezeti megoldások is megfontolandók, például az egészségügyi alapellátásban dolgozók bevonása a szerhasználókkal kapcsolatos különböző gondozási feladatokba.”

A Kormány 1744/2013. (X17.) sz. Korm. határozatával fogadta el a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról szóló stratégiáját, mely Bács-Kiskun megye tekintetében különös jelentőséggel bír. „Klasszikus értelemben vett kiterjedt tanyavilágról, amelynek hazánkban három típusát különböztetünk meg (életvitelszerűen lakott, gazdálkodásra használt vagy idényjelleggel, hétvégi házként funkcionáló), igazán csak Csongrád, Békés és Bács-Kiskun megye területén beszélhetünk. Ezekben a megyékben jellemző az előzőekben vázolt mindhárom tanyatípus együttes jelenléte is, és negyedikként idesorolhatók a jelentős számban található lakatlan, elhagyott tanyaépületek, volt TSZ majorok. A biztonság és a köznyugalom fenntartása ezeken a területeken már századokkal ezelőtt is speciális módszereket igényelt.

A lakott tanyák többségében idős, illetve egyedülálló, hátrányos helyzetű személyek, családok élnek. A külterületen, különösen a tanyavilágban élő népesség érzékenyebben reagál a bűnügyi helyzet változásaira, sőt más társadalmi rétegektől eltérően, sajátos helyzetükből fakadóan jobban igényli az állam szolgáltató gondoskodását.” A stratégia intézkedéseket is megfogalmaz: „Össze kell gyűjteni azon szervezeteket, amelyek hátrányos helyzetű, különösképpen roma fiatalok számára működtetnek felzárkóztatási programokat. Meg kell vizsgálni, hogy az összegyűjtött (főképpen játszóházakban, tanodákban, közösségi tereken működtetett) programokba a bűnmegelőzési (áldozattá és elkövetővé válást megelőző) ismeretek, szociális kompetenciafejlesztő játékok integrálhatók-e, ki kell dolgozni a módszertanát annak, hogy az áldozattá és elkövetővé válást megelőző ismeretek és szociális kompetenciafejlesztő játékok hogyan integrálhatók be a már futó programokba, és az arra alkalmasakba be kell illeszteni ezen ismeretek oktatását.”

Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia

Az Országgyűlés 18/2013. (III.28.) sz. határozatával fogadta el a Nemzeti fenntartható fejlődés Keretstratégiáról szóló határozatát. „A hátrányos helyzetű csoportok segítése (önkéntesség) az újraelosztás növekedése nélkül járul hozzá e csoportok helyzetének javításához, emellett pedig kapcsolatot teremt az eltérő környezetben élő emberek között, erősítve a társadalmi szolidaritást. Az egyéb jellegű társadalmi intézményekben (pl. klubok, egyesületek) vállalt önkéntes tevékenység növekedése szintén a társadalom tagjai közötti kapcsolatokat, a közösségi összetartozást erősíti, amely közvetett módon hozzájárul a demokratikus döntéshozatalban rejlő értékek szélesebb körű felismeréséhez is. Az ilyen tevékenységek végzése önmagában jó például szolgálhat a szélesebb csoportok számára, azonban a családok keretében lehetőség nyílik ezeknek az értékeknek a nemzedékek közötti továbbadására is... Az egészségtudatos életmód számtalan módon kapcsolódhat a különböző tevékenységi körrel rendelkező társadalmi szervezetek tevékenységéhez, így egyebek mellett a természetvédelemhez, a sporthoz vagy a szociális ügyekhez (pl. gyermekek, idősek, hátrányos helyzetű csoportok segítése) is. A Keretstratégia ezért ajánlja az egészségtudatos magatartásminták megjelenítését a szervezetek alapvető tevékenységének végzése során... A gyermekszegénység csökkentése érdekében fontos a lehető legkorábbi életkorban történő beavatkozás, vagyis a 0-3 éves korosztály és szülei számára lehetővé tenni az egészségügyi, gondozási, fejlesztési, szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a szülői kompetenciák erősítését. Ehhez a helyben elérhető szolgáltatások együttműködésének erősítése szükséges. A későbbi életkorban a hátrányos helyzetű gyermekek 3 éves kortól történő óvodáztatása, majd hozzáférésük a minőségi, integrált oktatáshoz a sikeres

iskolai karrier megalapozása és a lemorzsolódás csökkentése érdekében elengedhetetlen...A leszakadó társadalmi csoportok – különösen a romák – és térségek kiemelt kezelése, a szegénység csökkentése a kormányzat által nemcsak az emberi erőforrások fejlesztése, hanem a társadalmi integráció szempontjából is fontos. A leszakadó térségek lakosainak az alapvető infrastruktúra hiányában kevés esélyük van a kitörésre a mélyszegénységből, a munka hiánya pedig a társadalmi élet minden területén (pl. értékrendszer, kultúra) a szegregációt erősíti. A mélyszegénység aláássa a társadalmi igazságosság érvényesülésébe vetett hitet is. Az e térségekbe irányuló, megfelelően tervezett komplex, többek között oktatási és képzési, egészségügyi, gazdaságfejlesztési, valamint lakhatási programok ezért a társadalmi összetartozást is szolgálják...A társadalmi kirekesztettség mérséklését és a munkahelyteremtést célzó programok indításával (például a közszolgáltatások javításával) lehetőség nyílik a munkába bevonható polgárok körének növelésére. Ez amellet, hogy erősíti a társadalmi kohéziót, hozzájárul a humántőke növeléséhez, illetve az eltartottak számának csökkentéséhez, ezáltal a gazdasági tőkét is erősítve.”

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

Az Országgyűlés 15/2015. (IV.7.) sz. határozatával fogadta el a az Országos Fogytékosságügyi Programról szóló határozatát, melyben felkéri a Kormányt hogy jogalkotó és végrehajtó tevékenységében érvényesítse a Programban elfogadott elveket, feladatokat és célkitűzéseket, dolgozzon ki 2015–2018. évekre vonatkozó Intézkedési Tervet, számoljon be a célkitűzések megvalósulásáról az Országgyűlésnek.

Az Országgyűlés felkéri a kormányzati és civil szervezeteket, hogy egyenek meg mindent a Programban megfogalmazott célok megvalósításáért, a tömegtájékoztató szervek vezetőit és munkatársait, hogy vállaljanak részt a Program megismertetésében, a fogyatékos személyeket arra, hogy közösségi, helyi, kistérségi, megyei, regionális és országos szinten vállaljanak aktív és kezdeményező szerepet saját jogaik biztosításában, vegyenek részt a sorsukat érintő kérdésekben.

Felkéri továbbá a felelős minisztert, hogy a programot tegye közzé az általa vezetett minisztérium honlapján felolvasó szoftverekkel használható elektronikus formában, magyar jelynyelven és könnyen érthető formátumban, továbbá a látássérültek érdekképviselőtét ellátó országos szervezeten keresztül Braille-formátumban.

2. STRATÉGIAI KÖRNYEZET BEMUTATÁSA

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Költségvetési rendelet: az államháztartásról szóló 2011.évi CXCV. törvény 24.§ értelmében a jegyző által előkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési rendelet-tervezetet a polgármester február 15-ig benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.

Gazdasági Program: a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszútávú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Szelevény Község Közbiztonsági-Bűnmegelőzési Programja:

A program elkészítésének az a célja, hogy Szelevény Községben fennmaradjon az eddig meglévő közbiztonság, valamint hozzájáruljon a közrend megóvásához, a bűnmegelőzéshez. A program részét képezi a bűnüldözésben résztvevők és a helyi önkormányzat, valamint annak intézményei közötti célirányos párbeszéd elősegítése.

A közbiztonság, a megélhetés, a szociális, az egészségügyi, a kulturális ellátottsághoz való jogot is jelenti, továbbá a köz és magánélet harmóniájára való törekvést, a demokratikus társadalom követelményeihez való alkalmazkodást.

Szelevény Község Önkormányzatának Környezeti fenntarthatósági terve: A fenntartható fejlődés az emberiség, az egyes emberek és társadalmak közvetlenül vagy a gazdaság révén szükségleteik kielégítése érdekében természetes környezetükből veszik el azokat a javakat, amelyeket a földi rendszer létezése óta felhalmozott. A fenntarthatóság biztosítása azt kívánja tőlünk, hogy a jelen és jövő generációk létfeltételeihez szükséges természeti és épített környezet minőségét, értékeit megőrizzük. Ettől a rendszertől az ember annyit és olyan körülmények között vehet el, hogy ne sértse saját létkielégítésének jövőbeli esélyeit. A fenntartható fejlődés célja mindezek értelmében az emberi társadalom fenntartása.

Ebben a feladatban a környezet feltételként jelenik meg, amely azt jelenti, hogy addig a mértékig használhatjuk természetes környezetünk erőforrásait, amíg nem sértjük annak megújulási lehetőségét. A gazdaság a társadalom fenntartásának és ezen keresztül a környezet használatának eszköze. Ezt az eszközt bölcsen, a társadalom hasznára, a környezet sérelme nélkül kell használnunk.

Szelevény Község településfejlesztési koncepciója: feladata meghatározni a település jövőképét, a közösség érdekeinek legjobban megfelelő megoldást adni a legfontosabb társadalmi, gazdasági, műszaki, intézményi és környezeti problémák megoldására.

Településszerkezeti terv: Az 1997.évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait. Ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy más módon érdekelt többi település alapvető joginak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett.

Szelevény Településképi Arculati Kézikönyve: A kézikönyv bemutatja Szelevény település jellemző településkéjét, mellyel segítséget szeretne nyújtani az építetőknek, akik itt szeretnék leélni az életüket és környezetbeillő, esztétikus házat álmodnak és ehhez minőségi környezetet szeretnének megteremteni. Segítség szeretne lenni a tervezőnek, aki igyekszik megvalósítani a megrendelője elképzelését oly módon, hogy figyelembe veszi az épített és természeti környezetet és olyan házat tervez, amely szemet gyönyörködtet, környezetbe illő és esztétikus.

Szelevény Község Sportkoncepciója: A Magyarország állam polgárait megilleti a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való alkotmányos jog. A testkultúra az egyetemes kultúra része, az egészségvédelem fontos eszköze, a szabadidő eltöltésének társadalmilag is

hasznos módja. A testnevelés és a sport jelentős szerepet tölt be az ifjúság erkölcsi-fizikai nevelésében, a személyiség formálásában.

Az állam feladata ezért, hogy közérdekből segítse elő az állampolgárok testneveléshez és sportoláshoz fűződő joga gyakorlati megvalósulását, és támogassa a civil szervezetek keretében kifejtett, tisztességes és az esélyegyenlőség jegyében is folytatott sporttevékenységét.

Az önkormányzat sportpolitikai elvei az elmúlt időszakban helyesen határozták meg a célkitűzéseket. Ennek lényege, hogy a sport valamennyi területét összefüggéseiben kezeli.

Az iskolai- és diáksport fejlesztését a központi támogatás mellett az önkormányzat is támogatja. Alapvető feladat a falusi szintű versenyrendszer szélesítésével a tanulók minél szélesebb körének részvételét elérni, az iskolai testnevelés és sporttevékenység feltételeit biztosítani.

Szelevény Községi Önkormányza a korábbi években több jelentős összegű támogatást nyert különböző pályázatok benyújtásával.

Lezárult pályázatok			
Pályázati azonosító	Pályázat címe	Összköltség	Pályázat rövid leírása (3-4 mondatban)
TOP-4.1.1-15-JN1-2016-00003	Szelevény Háziorvosi Szolgálat épületének felújítása	32 150 079	Kossuth Lajos u 49. szám alatti orvosi rendelő teljes felújítása. A projekt közvetlen célja tehát az orvosi rendelő felújítása, amely magában foglalja a tetőszerkezet cseréjét, a homlokzati hőszigetelést, a nyílászárók cseréjét, valamint szilárd tüzelésű kazán beépítését.
TOP-3.2.1-15-JN1-2016-00058	Szelevény Községi Önkormányzat Kulturális és Tudományos Kiállítóterei épületeinek energetikai felújítása	65 020 980	A projekt célja a Szelevényi Kulturális, Tudományos Kiállító terem energetikai korszerűsítése, az épület korszerű szabványoknak megfelelő hőszigetelése és energetikai, nyílászáróinak cseréje, fűtési rendszerének korszerűsítése, napelemes rendszer telepítése.
TOP-3.2.1-15-JN1-2016-00059	Szelevény Községi Önkormányzat Közös Önkormányzati hivatalának energetikai korszerűsítése	42 000 000	Jelen projektben a Szelevényi Önkormányzati Hivatal (5476 Szelevény, Kossuth u. 4.) épületének energetikai korszerűsítése. A projekt célja, az épület korszerű szabványoknak megfelelő hőszigetelése és energetikai, nyílászáróinak cseréje, fűtési rendszerének

			korszerűsítése, napelemes rendszer telepítése.
TOP-3.2.1-15-JN1-2016-00090	Szelevény Községi Önkormányzat Halesz Kulturális, Tudományos Kiállítótermének energetikai felújítása	24 979 000	A projekt célja a Szelevény Község Önkormányzatának "Halesz" Kulturális és Tudományos Kiállítóterme (5476 Szelevény, Halesz dűlő 42.) energetikai korszerűsítése. A projekt megvalósítása során az alábbi tevékenységek elvégzése indokolt: - homlokzati hőszigetelés - padlásfödém hőszigetelése - fűtési rendszer korszerűsítése - napelemes rendszer telepítése

A hazai és uniós pályázatokon való indulás egyik feltétele a települések esélyegyenlőségi programjának megléte. A községi önkormányzat a továbbiakban is szeretné az állami és uniós forrásokat becsatornázni a település fejlesztésére.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatás

Szelevény Községi Önkormányzat konzorciumi tagként szerepel az alábbi projektekben:

Kunszentmárton Város Önkormányzata a Kunszentmártoni járás településeivel konzorciumban valósítja meg a EFOP-1.5.3-16-2017-00074 azonosítószámú, „Humán szolgáltatások fejlesztése a Kunszentmártoni Járásban” című és a TOP-5.3.1.-16-JN1-2017-00004 azonosítószámú „A helyi identitás és kohézió erősítése a Kunszentmártoni járásban” projekteket. A projekt kertében 13 különböző képzés valósul meg.

A projekt a helyi identitást erősítő közösségfejlesztési folyamatok erősítésére irányul, a közösség tagjainak egymás iránti felelősségtudata erősödjön, a helyi civil társadalom megerősödjön, valamint nőjön a civil aktivitás, az önkéntesség, a helyi identitás, valamint a településhez, térséghez való kötődés. (Kunszentmárton Város Önkormányzatával közös projekt)

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul. Emellett Szelevény Község Önkormányzata által szolgáltatott adatok, a településen tett személyes látogatások alkalmával gyűjtött anyagok és az elektronikus média Szelevény községgel foglalkozó oldalai is hasznos információkkal szolgáltak.

A települési önkormányzat nem gyűjtött és nem elemzett adatokat a nőkkel és a fogyatékkal élőkkel kapcsolatban, roma lakosság a településen nincs. Szelevény 1000 lélekszámú település, ezért az esélyegyenlőségi szempontból érintett társadalmi csoportok helyzete viszonylag jól követhető.

3. A MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK ÉS A ROMÁK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

Mivel Szelevényen nincs roma lakosság, ennél a célcsoportnál csak a mélyszegénységben élőkkel foglalkozunk.

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység, a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki, vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségügyi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermeklétszáma, illetve a gyermekszegénység (a szegények mintegy 30 %-a 0-17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókönyezet (a szegények több mint fele községben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

Jogszábeli rendelkezések, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálják:

- 1993.évi III.törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról,
- 1998.évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról,
- 1991.évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról,
- 2011.évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól,
- 1997.évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelmi és vagyoni helyzet meghatározásához a jelenleg hatályos ellátási formák az alábbiakban meghatározottak. Az alábbi felsorolás ellátások jogosultsági feltételeit nem, csak az ellátások formáját tartalmazzák:

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III.törvény ellátásai: - szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások

- aktív korúak támogatása
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás
- foglalkoztatást helyettesítő támogatás
- időskorúak járadéka
- ápolási díj
- települési támogatás
- természetben nyújtott szociális ellátások
- köztemetés
- közgyógyellátás
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság

Az 1993.évi III. törvényben szabályozottakon kívüli ellátások:

- rokkantsági járadék
- megváltozott munkaképességű személyek ellátásai
- bányászok egészségkárosodási járadéka
- vakok személyi járadéka
- házasársi pótlék
- utáni jövedelempótlék
- cukorbetegség támogatása
- szépkorúak jubileumi köszöntése
- súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatása
- parkolási igazolvány
- fogyatékosági támogatás
- álláskereső járadék - nyugdíj előtti álláskereső segély - keresetpótló juttatás

Gyermekek után járó ellátások:

- Az 1998.évi LXXIV. törvényben szabályozott ellátások
- anyasági támogatás
- gyermekgondozást segítő ellátás (2015. 12.31-ig GYES)
- családi pótlék
- magasabb összegű családi pótlék
- gyermeknevelési támogatás

A kötelező egészségbiztosításról szóló 1997.évi LXXXIII. törvény

- csecsemőgondozási díj
- táppénz
- gyermekápolási táppénz
- gyermekgondozási díj
- baleseti járadék
- Egyéb kedvezmények
- apa munkaidő kedvezménye
- gyermekek után járó pótszabadság
- családi kedvezmény
- családi járulékkedvezmény
- ingyenes tankönyvellátás

Az 1997. évi XXXI. törvényben szabályozott ellátások

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- gyermektartásdíj megelőlegezése
- otthonteremtési támogatás
- gyermekétkeztetés

Az 1997.évi LXI. törvény fontosabb ellátásai:

- A társadalombiztosítási nyugellátásról
- öregségi teljes nyugdíj
- öregségi résznyugdíj
- korhatár előtti ellátás
- rokkantsági nyugdíj
- baleseti rokkantsági nyugdíj

Hozzá tartozói ellátások

- özvegyi nyugdíj
- árvaellátás
- szülői nyugdíj
- özvegyi járadék

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Dél-Alföld Magyarország gazdaságilag kevésbé fejlett, országos viszonylatban közepes munkanélküliséggel és alacsonyabb foglalkoztatási és aktivitási aránnyal rendelkező régiója. A régió gazdasági élete a szolgáltatásokra és a mezőgazdasági tevékenységre épül. A lakosság megközelítőleg 50%-a a szolgáltatói szférában dolgozott. A régió munkanélküliségi rátája 2012-ben 11,2 %-os volt. A munkanélküliség leginkább a 15-24 éves, pályakezdő korosztályt, valamint az 55 év feletti korcsoportot sújtja. A Kunszentmártoni kistérségben a régebben számos településen működő mezőgazdasági termelőszövetkezetek mára átalakultak részvénytársasággá, vagy korlátolt felelősségű társasággá, vagy szétdarabolódva kisebb vállalkozások folytatják tovább a mezőgazdasági tevékenységet. A mezőgazdasági területeket nagyobb arányban egyéni gazdaságok (70%), illetve kisebb részben gazdasági szervezetek (30%) művelik.

A kistérségen belül az ipari szektor nem jelentős, ezért az itt és a környékben élő lakosok a szomszédos Bács-Kiskun megyei ipari szektorokba nyújtott álláslehetőségeket célozzák meg.

Az elmúlt 5 évben csökkent a munkanélküliek száma, a kecskeméti Mercedes Benz gyár és beszállítói, Phoenix Mecano orvosi műszergyár, Mecanova Fémmegmunkáló Vállalat, Konzervgyárnak köszönhetően. Az említett cégek saját járműveiken szállítják a dolgozóikat vagy jelentős utazási költséget térítenek.

A szolgáltató szektor ágazatai közül a kereskedelemnek van a legnagyobb jelentősége, amelynek terén azonban a kistérség vegyes képet mutat.

A kistérség egyes elmaradott területein az alapellátást szolgáló üzletek jelentik a lakossági ellátás kizárólagos forrását.

A munkanélküliek jelentős részét nők teszik ki. A gyermekeik miatt nekik nehezebb az elhelyezkedés, mivel a több műszakos rendet kevesen tudják vállalni.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A nyilvántartott álláskeresőik közül a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű személyek száma nem jelentős, inkább a 8 általános iskolát végzett munkanélküliek vannak többségben. Mivel szakmával nem rendelkeznek, így a munkaerőpiacon nem tudnak érvényesülni, ezért a helyi közmunkaprogram kínál nekik lehetőségeket. Mivel községünkben és a környező településeken többen folytatnak mezőgazdasági tevékenységet, így az említett személyek egyszerűsített foglalkoztatás keretében is tudnak munkát vállalni.

c) közfoglalkoztatás

A településen megváltozott munkaképességű személyt nem tartunk nyilván és akkreditációs tanúsítvánnyal rendelkező foglalkoztató sem található.

Közfoglalkoztatásban alkalmazottak száma jelen időszakban jelentősen csökkent.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A munkaügyi központ számos eszközzel – átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú foglalkoztatás támogatása – igyekszik az álláskeresőket visszavezetni a munka világába. A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű csoportok a gazdasági válság következményeként egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A munkaügyi központ számos eszközzel – átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú foglalkoztatás támogatása – igyekszik fiatalokat bevezetni a munka világába.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A munkaügyi központ az önkormányzattal együttműködve biztosítja a felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatáshoz való lehetőséget.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatott személyek az önkormányzat által fenntartott intézményei karbantartásában, a közterületek rendbetételében vállalnak nagy szerepet.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Sajnos a közfoglalkoztatásban részt vevők nagyon alacsony bérezésben részesülnek.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Szelevény község Önkormányzata biztosítja a jogszabályban meghatározott rendszeres támogatást (települési támogatás), a meghatározott szükségletekhez igazodó támogatásokat, eseti segélyeket (rendkívüli települési támogatás, temetési segély).

Megállapítható, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli támogatások a lakosság viszonylag nagy részét érintik.

Lakásfenntartási támogatásban 2012 évben 142 fő részesült, ez a lakosság 14%-a.

Ezzel szemben 2019. első negyedévében települési támogatásban (lakhatáshoz köthető havi rendszeres) 36 fő részesül ez a lakosság 4%-a.

A rendkívüli települési támogatásban részesültek száma is csökkenést mutat az elmúlt évekhez viszonyítva.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

A szelevényi önkormányzat 2 db bérlakással rendelkezik. Településünkön nem releváns az ilyen jellegű igény.

A válság hatására sajnos településünkön is, ha nem is nagy számban, de megjelent az ingó és ingatlan árverés az eladósodottság miatt. Ezeket az a legtöbb esetben a Nemzeti Eszközkezelő vette át és a volt tulajdonos albérleti díj fizetése mellett az ingatlanban maradhatott továbbra is.

Településünkön nem számottevő a külterületi és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások száma.

b) szociális lakhatás

Nem releváns.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nem releváns.

e) lakhatást segítő támogatások

Nem releváns.

f) eladósodottság

Nem releváns.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Nem releváns.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Településünkön nincsenek telepek, szegregátumok.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügy területén a Kormány kiemelt célja az állampolgárok egészségi állapotának javítása, az egészségben eltöltött életek növelése, a területi egészség-egyenlőtlenségek csökkentése, valamint az egészségügy működési hatékonyságának és a megfelelő hozzáférés lehetőségének javítása. Az Eurostat adatai alapján 2004. és 2012. között nőtt a születéskor várható élettartam. A lakosság egészségi állapotának javítása érdekében több, nemzetközi szinten is elismert kormányzati intézkedés született. A fontosabbak között említhetjük a népegészségügyi termékadó bevezetését, a nemdohányzók védelméről szóló törvény szigorítását, az élelmiszerekben lévő transz-zsírsavak megengedhető legnagyobb mennyiségét, valamint a közétkeztetésre vonatkozó szigorúbb táplálkozás-egészségügyi előírásokat érintő szabályozást. A Kormány elkötelezett az egészségügyi ellátórendszer népegészségügyi fókuszú átalakításában. Az egészségügyi alapellátási rendszer új alapokra helyezése jelenleg folyamatban van. Cél egyrészt vonzóvá tenni az orvosok számára a háziiorvosi pályát, másrészt megerősíteni ezen ellátási formát oly módon, hogy az alapellátási kompetencia keretein belül a háziorvosok minél szélesebb körben képesek legyenek ellátást nyújtani a betegek számára, tehermentesítve ez által a járó- és fekvőbeteg ellátást. A háziiorvosi alapellátás területi egyenlőtlenségeinek csökkentése céljából a leghátrányosabb helyzetű kistérségek településeire kiterjedő ellátási kötelezettséggel működő háziiorvosi szolgálatokat már jelenleg is 50 %-kal magasabb fix összegű díjazás illeti meg, illetve az ún. Praxis programok, a praxisváltás program, valamint a háziorvosok számára nyújtott letelepedési támogatás eredményeként számottevően javult az addig betöltetlen praxisokban az ellátás. A háziiorvosi alapellátást és a „kapuőr” funkciót számos intézkedés segíti, így a teljesítmény alapú finanszírozás bevezetése, a prevenció erősítését célzó egészségfejlesztő irodák (EFI) létrehozása. 2013 ősze óta 61 egészségfejlesztési iroda jött létre (ebből 20 a leghátrányosabb helyzetű kistérségekben, és 41 olyan régiókban, ahol az egy főre jutó GDP kevesebb az EU-25 átlagának 75%-ánál). A hatékonyság növelése folyamatosan jelen lévő, kiemelt prioritása az egészségpolitikának, ami az ellátórendszer strukturális átalakításában és a gyógyszerügy területén (generikus árverseny támogatása, hatóanyag felírás meghatározott körben) egyaránt érvényesül. A járó beteg szakellátás folyó finanszírozási arányához képest több fejlesztési forráshoz jutott, valamint hangsúlyosabban jelennek meg az intézményrendszer egészét érintő hatékonyságjavító fejlesztések, melyeknek hatása a beruházások (egészségpótlusok és onkológiai centrumok fejlesztése, intézményi funkcióváltások, párhuzamos kapacitások megszüntetése, korszerű diagnosztika fejlesztése) befejezését követően lesz érzékelhető. Az egészségügyi szakellátás finanszírozási rendszerének átalakítása jelenleg folyik. Ennek célja egy fenntartható, költségvetési egyensúlyi állapotot tükröző, jól működő intézményrendszer. Az egészségügyi ellátásokhoz való

egyenlő hozzáférést gátló „hálapénz” gyakorlatának felszámolásában is fontos mérföldkőnek számítanak ezek az intézkedések.

Forrás: Egészségügyi Ágazati Stratégia

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény értelmében önkormányzatunk az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,

Fentiekből fakadó kötelezettségeinket teljesítettük a háziorvosnak nyújtott pénzbeli hozzájárulással, a rendelő fenntartásával. Kunszentmárton fogászati körzetéhez tartozik Szelevény, ahol térítésmentesen vehetnek igénybe a páciensek bizonyos ellátásokat. Védőnői ellátás helyben megoldott, a feladatokat részmunkaidőben (helyettesítésben) látja el a védőnő. Az ügyeleti feladatok ellátása a Kunszentmárton és Térsége Ügyeleti Társulás keretében, Kunszentmártonon történik.

A szakellátásokat, illetve az egyéb elvégzendő laborvizsgálatokat kizárólag Kunszentmártonon és Szentesen érhetik el a betegek.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatunk biztosítja. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

A fenti ellátásokból önállóan biztosítja önkormányzatunk a tanyagondnoki szolgáltatást az étkeztetést és a házi segítségnyújtást, , társulásban gyermekjóléti szolgáltatást.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb

kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

- b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Napjaink népbetegségei közé tartoznak a szív- és érrendszeri megbetegedések, a magas vérnyomás, a magas vércukorszint. Ezek szűrését a háziorvos tesztekkel és laborminták alapján végzi, majd a megfelelő szakrendelésekre utalja a betegeket. A gyermekbetegségek szűrése már a várandósság ideje alatt elkezdődik. A gyermekeknek meghatározott időközönként kötelező védőoltásokat kell kapniuk. Mára már emelkedő tendenciaként figyelhető meg, hogy a szülők többsége a nem kötelező (ingyenes, vagy térítésköteles) vakcinákat is beadatja gyermekének.

- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Községünkben a felnőtt lakosság számára sajnos egyelőre nem elérhető a fejlesztő és rehabilitációs ellátás.

- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Megállapodás alapján Csépa Község Önkormányzati konyhája biztosítja a gyermekek megfelelő iskolai és óvodai étkeztetését. A közétkeztetésre vonatkozó jogszabályi környezet szigorításával 2015. őszétől fel kell tüntetni az étlapon az ételek kalória, energia-tartalmát, a zsír- és szénhidráttartalmát, só és cukormennyiségét. Ehhez biztosított a szakmai felkészültséggel rendelkező humánerőforrás.

Szünnidei gyermekétkeztetés

2016. január 1-jétől a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozása alapján a települési önkormányzatok kötelezően ellátandó feladatként biztosítják a szünnidei gyermekétkeztetést, melynek keretében a szülő kérelmére az önkormányzatnak napi egyszer meleg ételt kell biztosítania valamennyi iskolai szünnidő, valamint az óvoda és bölcsőde ezen időszakoknak megfelelő zárva tartása időtartamára eső munkanapokon a hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére, ideértve azokat a gyermekeket is, akik nem rendelkeznek intézményi – bölcsődei, óvodai vagy iskolai tanulói - jogviszonnyal.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Szelevény település adottságai megfelelőek különböző sporttevékenységek folytatásához. Önkormányzatunk színvonalas minőségű sportpályát tart fenn. Az önkormányzati sporttevékenység magában foglalja az óvodai testnevelés és sportkultúra formáit. A felnőttek testkulturális, rekreációs és szabadidős tevékenységére biztosítunk helyet mind a sportpályán, mind pedig a művelődési ház épületében. Így mindenki kap lehetőséget rendszeres testmozgásra.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások nyilvánosak, mindenki (aki megfelel a jogszabályban előírt feltételeknek) számára hozzáférhetőek.

A házi segítségnyújtást -ezen belül személyi gondozás, szociális segítség-, szociális étkeztetést és tanyagondnoki szolgáltatást önállóan látja el az önkormányzatunk, míg a gyermekjóléti szolgáltatást a Tiszasas Községi Önkormányzattal együtt biztosítjuk

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az önkormányzat felé eddig semmiféle panasz nem érkezett, sem az ügyfelektől, sem pedig más hatóságoktól arra vonatkozóan, hogy az egyenlő bánásmód követelményei sérültek.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Önkormányzatunk a szociális ellátórendszer helyi szinten történő szabályozása során szem előtt tartja a leghátrányosabb rétegek sorsát, és hátránykompenzáló juttatásokkal segít a felzárkózásukban. Ilyenek a települési segélyezés, a 14 év alatti gyermekeknek járó mikuláscsomag, és szaloncukor óvodástól főiskolás hallgatóig jutató beiskolázási segély, 62 év feletti idősöknek minden karácsonykor nyújtott támogatás, stb...

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templom, a civil szervezetek.

A művelődésre, kapcsolódásra a települési és civil rendezvények, a művelődési ház és a könyvtár ad lehetőséget. Programjainkat a lakossági igényekre és a civil szervezetek kezdeményezéseire tekintettel alakítjuk. Mindig nagy hangsúlyt kap az évente egy alkalommal megrendezett falunap, a szüreti felvonulás és bál.

Szelevény Községi Önkormányzat 2017. évben pályázatot nyújtott be a GINOP-3.3.1-16-2016-00001 azonosító számú projekt keretében a „Digitális Jólét Program Pontok fejlesztése” felhívásra, mely pozitív bírálatban részesült. A pályázat keretében informatikai csomag térítés nélküli átvételére kerülhetett sor 2018. év tavaszán. A pályázat célja a közösségi internet hozzáférési helyek infrastruktúrájának fejlesztése, a korszerű info-kommunikációs technológiai (IKT) eszköz állománnyal és felkészült szakemberekkel bíró pontokon keresztül pedig az állampolgárok ösztönzése az IKT eszközök használatára, ezáltal a digitális jártasság fejlesztése különös tekintettel a munkavállalási korú hátrányos helyzetű célcsoporttagok körében.

A helyi kötelező közzolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. A állampolgárok számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat részben, mint intézményalapító és fenntartó, részben szolgáltatási szerződés útján gondoskodik. Az egyes feladatok ellátása során együttműködünk a helyi intézménnyel, civil szervezetekkel, vállalkozásokkal, a történelmi egyházakkal és egyéb szervezetekkel.

A közzolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közzolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennapok alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az un. humánszolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodák, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

nem releváns

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Az egyes feladatok ellátása során együttműködünk a helyi intézménnyel, civil szervezetekkel, vállalkozásokkal, a történelmi egyházakkal és egyéb szervezetekkel.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön nem működik roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken	Közfoglalkoztatás tovább folytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedést.	Képzések bővítése a munkanélküliek körére.

4. A GYERMEKEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE, GYERMEKSZEGÉNYSÉG

A korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében a hatályos köznevelési törvény értelmében 2015 szeptemberétől az eddigi 5 éves kor helyett 3 éves kortól lesz kötelező az óvodai részvétel.

2015-16-ban is folytatódnak azok a hazai és uniós finanszírozású célzott programok, intézkedések, amelyek célja, hogy a sérülékeny, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű – köztük roma - tanulók iskolai sikerességét elősegítsék, a befogadó oktatáshoz, együttneveléshez hozzájáruljanak javítva ezzel továbbtanulási eredményeiket, és csökkentve a lemorzsolódás veszélyét. Az Integrációs Pedagógiai Rendszer (IPR) hatásvizsgálata azt mutatta, hogy a program általános javulást hozott a résztvevő iskolák diákjainak iskolai teljesítményében, fejlődésében. A hátrányos helyzetű tanulók középiskolai továbbtanulásának, középiskolai sikerességének, szakmához jutásának elősegítését célozzák 2015-2016-ban is az Útravaló Ösztöndíjprogram esélyteremtő alprogramjai. Az ESZA forrásai segítségével működő tanodai programok anyagi szükségben, rossz szociális körülmények között élő, roma tanulók felzárkózását segítik köznevelésen kívüli eszközökkel, komplex, a személyiség egészére kiható egyéni fejlesztéssel. A program keretében 168 tanoda működik kb. 4000 tanuló bevonásával. A Második Esély típusú iskolákban a középfokú iskolákból kimaradt, lemorzsolódó fiataloknak az oktatás világába történő visszavezetését célozzák. A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai sikerességének elősegítése érdekében a gyógypedagógiai tanácsadást, korai fejlesztést, oktatást és gondozást, szakértői és rehabilitációs tevékenységet biztosító pedagógiai szakszolgálati rendszer átalakítása keretében 2015-ben további új, korszerű diagnosztikai vizsgálgó- és fejlesztőeljárások kidolgozása, illetve adaptálása valósul meg. Annak érdekében, hogy csökkenjen a digitális leszakadás mértéke -

különös tekintettel a sajátos nevelési igényű, és a hátrányos helyzetű tanulókra – informatikai infrastruktúra-fejlesztési projekt indult uniós forrásból. A Köznevelési Hídprogramok azoknak a fiataloknak adnak lehetőséget, akik az általános iskola elvégzése után nem jutottak be középfokú iskolába (Híd I.), illetve akiknek a tanulás korábban csak kudarcélményt adott, és emiatt nem tudták befejezni az általános iskolát, de már betöltötték 16. életévüket (Híd II.). A Híd II-ben résztvevő tanulók 20 hónapos képzési ideje a jelenlegi tanév végén zárul. Idén kerül sor a szakmai záróvizsgák megszervezésére is, így a tanév zárását követően tudunk majd olyan adatot gyűjteni, hogy hány tanuló szerezte meg a rész-szakképesítést igazoló bizonyítványt, illetve hányan mennek tovább szakiskolai képzésbe. Az idei Híd-programokban 2300 fő személyre szabott fejlesztő oktatásban részesül. A 2011-ben elfogadott két új törvény (szakképzési és szakképzési hozzájárulási) megteremtette a duális képzés kiterjesztésének lehetőségeit, amit az új felnőttképzési törvény elfogadása követett 2013 közepén. A duális képzés minőségének emelése érdekében növeljük a képzésben közreműködők szakmai kompetenciáit: a szakképző intézményben lehetővé válik gyakorlati oktatásvezető munkakör kialakítása, a gyakorlati képzést folytató szervezetnél folyó gyakorlati képzésben pedig gyakorlati oktatóként olyan személy vehet részt, aki rendelkezik mestervizsgával. 2013 szeptemberétől a képzések már az új rendszerben indultak el, melynek legfontosabb elemei a vállalati tanműhelyek támogatása, emelt szakma-normatíva, tanulószerveződések rendszere. 2014 végén a szakképzésben tanulók több mint egyharmada duális képzési formában vesz részt, a gyakorlati képzési helyeket biztosító gazdálkodó szervezetek száma mintegy 8000. 2015-től kezdődően kiemelt cél a tanulószerveződések számának további növelése, amelynek elérése érdekében a Kormány bevezette a kamarai garanciavállalás rendszerét Ennek célja, hogy a tanulók vállalati környezetben végezzék el gyakorlati képzésüket, így tovább nő a szakképzési rendszerből kikerülő fiatalok kompetenciáinak munkaerő-piaci relevanciája. Az állami szakképző intézmények egységes fenntartói átvétele révén az intézményfenntartás és szakmai irányítás egy kézben tartása jelenti a biztosítékot a minőségi szakképzési és képzésfejlesztési feladatellátásra, a duális képzés kiterjesztésére irányuló koncepció megvalósítására, illetve a szakképzési reformlépések nyomán követése mellett az egységes intézményrendszer hatékonyságának növelésére. Speciális intézkedések bevezetésére is sor kerül az esélyteremtő támogatást igénylő hallgatók érdekében. A hátrányos helyzetűeket támogató felvételi többletpontok rendszere nemcsak, hogy működik, hanem 2013 óta a szerepe is nőtt. A Kormány továbbra is nagy számban biztosít az arra érdemes jelentkezőknek magyar állami ösztöndíjas helyeket, a felvettek körében magasabb a hátrányos helyzetűek aránya, mint a jelentkezők körében. A Diákhitel különböző konstrukciói változatlanul elérhetőek maradnak a hallgatók számára, a Diákhitel II. konstrukcióhoz a Kormány 2%-os kamatot garantál (a hiánypótló konstrukciót 4300 hallgató vette fel 2013/2014. I. félévben). A felsőoktatási szakpolitika megváltoztatta 2013-tól a korábbi felsőoktatási felvételi rendszert, melyben a Kormány határozta meg a felvételi keretszámot képzőhelyenként. Az új rendszerben a felvételiző eredménye, valamint az intézmény kapacitáskorlátja a meghatározó elem. 2013 óta minden olyan hallgató, aki elérte a minimum belépési korlátot, és az adott intézmény fel tudja venni, részesülhet állam által támogatott képzésben. A 1276/2010 (XII.8.) Kormányhatározat 2011-ben az államilag támogatott helyekre felvettek számát 53 450 főben határozta meg, 2013-ban és 2014-ben 100 000 államilag támogatott hely vált elérhetővé, így szinte minden továbbtanulni szándékozó fiatal számára lehetséges a felsőoktatásba történő bejutás.

Forrás: MAGYARORSZÁG 2015. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

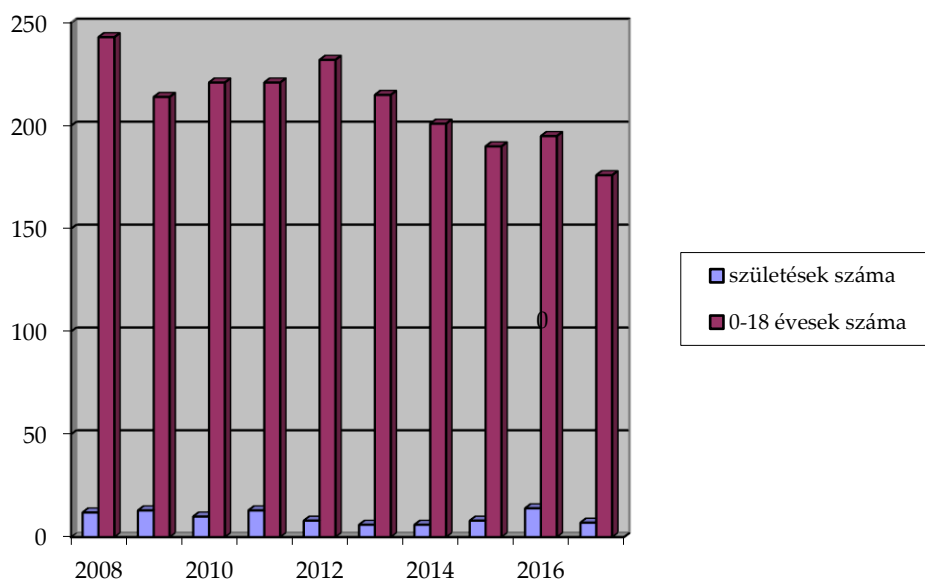
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A helyi ellátórendszer (önkormányzati és társulás keretében) különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. A településen így a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményben és szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan sérült gyermeket nevelő családok esetében.

Év	élve születések száma/0-18 évesek száma
2008	12/243
2009	13/214
2010	10/221
2011	13/221
2012	8/232
2013	6/215
2014	6/201
2015	8/190

2016	14/195
2017	7/176

Forrás: helyi adatbázis

Sajnos mind az élve születések, mind a 18 év alattiak száma csökken.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

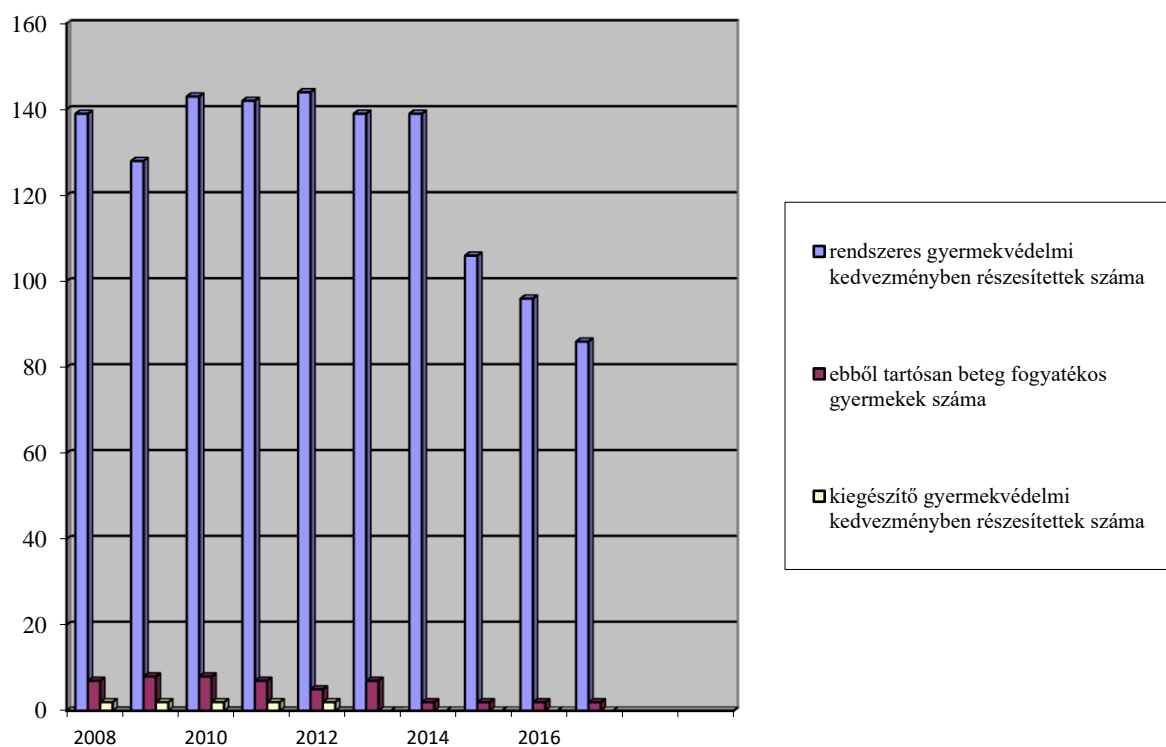
Már születésünk s talán fogantatásunk pillanatától esélyegyenlőtlenség állhat fenn, hiszen nem mindegy, hogy milyen családba születünk, hazánk keleti vagy nyugati térségében, tanyán, kis vagy nagy településen, kisvárosban, avagy nagyvárosban. Az esélyegyenlőségre ebben a helyzetben is törekedni kell, tehát a cél az, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson az ellátásokhoz, rendelkezzen a kellő információval, tisztában legyen vele, hol érdeklődhet, tudja, milyen ellátások illetik meg, van-e választási lehetősége. Az ellátásokat hol igényelheti és az igénylésnek mi a módja. A településen magas a hátrányos helyzetű, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Településünkön az alábbi táblázat szerint alakult a gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	139	7	2	0	0
2009	128	8	2	0	0
2010	143	8	2	0	0
2011	142	7	2	0	0
2012	144	5	2	0	0
2013	139	4	0	0	0
2014	139	2	0	0	0
2015	106	2	0	0	0
2016	96	2	0	0	0
2017	86	2	0	0	0

A jogszabályi változások miatt egyre kevesebben férnek bele a meghatározott jövedelem határba, ezáltal szűkül a jogosultak köre.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Szelevény Község Önkormányzati Képviselő-testületének 2/2015.(II.28.) a települési támogatásról szóló önkormányzati rendeletében szabályozottak alapján 2018. évben 22 óvodás, 74 általános iskolás, 40 középiskolás tanuló és 8 főiskolai hallgató részesült beiskolázási segélyben. Ezen felül minden évben az önkormányzat csatlakozik a „Bursa-Hungarica ösztöndíj-pályázathoz”.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Településünkön az általános iskola alsó tagozata működik, valamint óvodai és a szünidei gyermekétkeztetésről gondoskodik az önkormányzat

A szünidei gyermekétkeztetés 2016. január 1-jétől a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozása alapján a települési önkormányzatok kötelezően ellátandó feladatként biztosítják a szünidei gyermekétkeztetést, melynek keretében a szülő kérelmére az önkormányzatnak napi egyszer meleg ételt kell biztosítani valamennyi iskolai szünidő, valamint az óvoda és bölcsőde ezen időszakoknak megfelelő zárva tartása időtartamára eső munkanapokon a hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére, ideértve azokat a gyermekeket is, akik nem rendelkeznek intézményi – bölcsődei, óvodai vagy iskolai tanulói - jogviszonnyal.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A településen jelenleg nem tudunk olyan gyermekről, aki magyar állampolgársággal nem rendelkezik.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településünkön szegregált lakókörnyezet nincs.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik.

2013. szeptember 01-jétől módosult a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása, szabályozása átkerült a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvénybe. A szabályozás célja a gyermek hátrányainak kompenzálása, esélyeinek növelése kora gyermekkortól fiatal koráig, minél sikeresebb társadalmi integrációjának elősegítése érdekében.

Az új szabályozás szerint a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása külön kérelemre indul, űrlapja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény nyomtatvány részét képezi, a kettő együtt igényelhető.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A gyermekek körülményeit, fejlődését már fogantatásuktól kezdve figyelemmel kíséri a terhesgondozás keretein belül a védőnő. A védőnői szolgáltatás részben „házhoz menő”, hiszen így lehet a születendő gyermek lakhatási, szociális körülményeiről teljes képet kapni. A védőnői gondozásban 6 éves korukig részesülnek a gyerekek. Természetesen az iskolában folytatódik az egészségügyi ellátásuk, a szűrések, a kötelező oltások fontosságát szem előtt tartva. Kötelező a gyermekek számára a fogászati szűrővizsgálat is.

Szelevény községben egy védőnői állás van, vegyes körzetben. Az iskolai és az óvodai feladatok ellátása is a körzeti védőnő feladata.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Házi gyermekorvos rendelés a községben heti 2 alkalommal van.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A korai fejlesztésre logopédus és gyógypedagógus foglalkozás vehető igénybe. Ezek a szakemberek részmunkaidőben más településről járnak a községbe foglalkozást tartani.

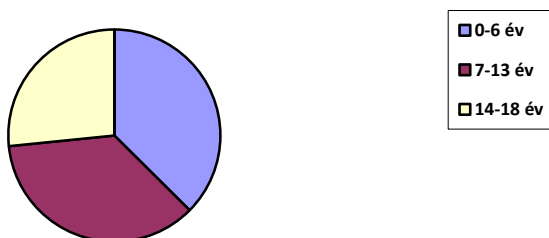
Minden egyéb speciális fejlesztés vagy egészségügyi kezelés szükségessége esetén a szülőknek kell megoldani a gyermekek eljuttatását a szakemberekhez.

- d) gyermekjóléti alapellátás

A lakosság életkörülményeiben jelentős változás történt az utóbbi években, de Szelevény még mindig talán a Tiszazug leghátrányosabb „zsák” települése, hiszen az anyagi gondok és a szociális hátrányok meghatározóak és döntőek a falu lakóinak életében.

Ellátottak köre: A településen élő 0-18 éves korú gyermekek létszáma 203 fő.

Részletezve: 0-6 év között 76 fő 7-13 év között 73 fő 14-18 év között 54 fő

A gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő gyermekek száma 2012-ben 20 fő volt. Alapellátásban részesültek száma 7 fő, védelembe vett gyermekek száma 13 fő. 2018-ban család- és gyermekjóléti szolgálat által ellátott családok száma: 11 család A szolgálathoz érkező jelzések száma: 3 db, alapellátásban gondozott gyermekek száma: 28 fő. A településünkön az iskolában alsó tagozat működik. Létszáma 36 fő. A hátrányos, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma jelentős: 58/8 fő. Gyógypedagógiai ellátásban részesülők létszáma 3 fő. Fejlesztő foglalkozáson részt vett 2 tanuló A napközisek száma 28 fő. Az óvodában 20 kisgyermekből 11 hátrányos helyzetű, 1 pedig halmozottan hátrányos helyzetű. Fejlesztő foglalkozáson 1 gyermek vesz részt.

A gyermekjóléti szolgálat feladatai között szerepel, hogy közvetíti az oktatási intézmények elvárásait, értékeit, normáit a család felé. Iskolai mulasztások ügyében a családgondozó megpróbálja tudatosítani a gyermekben és szülőben a tanulás fontosságát, illetve tájékoztatja a tankötelezettség elmulasztásának következményeiről. A gyermekjóléti szociális munka során olyan segítő kapcsolatot kell létrehozni, mely a gyermek kedvezőtlen helyzetét oly módon változtatja meg, hogy az a gyermek fejlődése szempontjából elfogadható legyen. Optimális esetben az érintett gyermek és családja motivált a változtatásra. A szülői háttér nagy befolyással van a tanulók teljesítményére, a tanuláshoz és a munkához való viszonyához. Ezért fontos a család jelentőségének felismertetése. A családra vonatkozó normákat, cselekvésmintákat és szerepköröket a szülői házzal szoros együttműködésben lehet csak biztosítani. A család negatív hatásrendszerre azonban szorongást, félelmet, agresszivitást, önzést, gyűlöletet, rendezetlen életvezetést is kiválthat.

Ha a gyerekek iskolába kerülnek, magukkal hozzák a családtól kapott értékeket és a negatív késztetéseket egyaránt.

A nehézségekre is fel kell készülnünk, a társadalmi-, gazdasági átalakulással járó családi problémákra: a munkanélküliség hatásaival, a válások pszichológiai és személyiségfejlődési töréseivel, a szegénység és jómód kérdéseivel, a vállalkozó család nehézségeivel, a pénz és vagyonszerzés hajszájával, a tömegkommunikáció hatásrendszerével.

Nem elhanyagolható az a tény sem, hogy a családon belül az értékek fellazultak, eltolódtak, ami nagy hatással van a gyerekek fejlődésére, értelmük, szemléletük alakulására.

A gazdasági, társadalmi változások és a belőlük fakadó politikai szükségletek új feltételeket teremtenek, és más követelményeket támasztanak mindenkivel szemben. Sajnos napjainkban az emberek jelentős része helytelenül ítéli meg az egyes gazdasági, erkölcsi, szociális jelenségeket. A biztos, stabil értéktudat hiánya miatt nehezen tudnak eligazodni a szokatlan, új szituációkban.

A politikai és gazdasági helyzet változása, valamint a társadalmi feszültségek az értékek átrendeződéséhez, esetlegesen értékzavarhoz vezetnek. Ezek hatására elbizonytalanodás következhet be.

A gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek egészséges fejlődéséhez, jólétéhez, a családban történő nevelkedésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból történő kiemelésének megelőzéséhez.

e) gyermekvédelem

A család- és gyermekjóléti szolgálat elsősorban a gyermekek védelmét, egészséges testi, lelki fejlődésének elősegítését tartja legfontosabb feladatának, de nem hagyja figyelmen kívül az olyan társadalmi problémákat (iskolázatlanság, munkanélküliség, alkoholizmus), amelyek a családon keresztül hatnak a gyermekekre. Családgondozás során feltárul a családban jelentkező működési zavart, problémák, konfliktusok, és azok a külső tényezők, amelyek előidézik a gyermek veszélyeztetettségét. A feladat, hogy olyan gyermekek és családok kapjanak segítséget, akik külső és belső erőforrásaik fogytán önerejükből nem tudják megoldani problémájukat.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A család- és gyermekjóléti szolgálat a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából preventív feladatai körében szabadidős és közösségi programokat szervez, illetve lebonyolításában közreműködik. Kezdeményezi a köznevelési illetve kulturális intézményeknél, valamint az egyházi és a civil szervezeteknél programok megszervezését.

A szünidei gyermekétkeztetésben közreműködik, a nehéz élethelyzetben élő családoknak ruha-, játék-, és egyéb adományokat gyűjt, amit rászorulóik részére eljuttat.

A hivatalos ügyek intézésében való közreműködés körében a család- és gyermekjóléti szolgálat segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez, tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről.

A gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer (a továbbiakban: jelzőrendszer) működtetése körében a család- és gyermekjóléti szolgálat figyelemmel kíséri településen élő családok gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban történő teljesítésére.

Tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről, fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad, a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében, veszélyeztetettség esetén kitölti a

gyermekvédelmi nyilvántartás vonatkozó adatlapjait, az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert, és ezzel nem sérti meg a zárt adatkezelés kötelezettségét, a beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak, a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszélést szervez, illetve gyermek, egyén vagy család ügyében esetkonferenciát szervez, éves szakmai tanácskozást tart és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít.

Községünkben átmeneti anyaothton, illetve családok átmeneti otthona nem működik. Olyan esetben, amikor erre szükség van, akkor a területileg illetékes anyaothtonnal kell felvenni a kapcsolatot. Volt már rá példa községünkben, hogy átmeneti időre, amíg a krízishelyzet fel nem oldódott, egy édesanya vette igénybe ezt a lehetőséget.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A falu gyermekeinek részére a Művelődési Otthonban biztosítunk megfelelő szabadidős programokat, amelyek pontos idejéről a faluban található hirdető táblákon megjelenő plakátokról, illetve a helyi újságból szerezhet tudomást a község ifjúsága.

A település korszerű Művelődési Házzal rendelkezik. Ebben az épületben található a községi könyvtár, és a lakosság részére ingyenes Internet-hozzáférési lehetőség is. A közösségi tér lehetőséget biztosít különböző rendezvények lebonyolítására, és az önszerveződő közösségek, illetve civil szervezetek találkozásának a színtere.

Az egyházzal együttműködve a nyári szünetben különböző szabadidős tevékenységek kerülnek lebonyolításra.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Községünkben a gyermekétkeztetés megoldott, napi háromszori étkezésben részesülnek a tanulók az iskolában, illetve az óvodában. A gyermekek hétvégi étkeztetéséről a család gondoskodik. 2016. január 1-jétől a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozása alapján a települési önkormányzatok kötelezően ellátandó feladatként biztosítják a szünidei gyermekétkeztetést, melynek keretében a szülő kérelmére az önkormányzatnak napi egyszer meleg ételt kell biztosítania valamennyi iskolai szünidő, valamint az óvoda és bölcsőde ezen időszakoknak megfelelő zárva tartása időtartamára eső munkanapokon a hátrányos helyzetű, halmazottan hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, gyermekek részére, ideértve azokat a gyermekeket is, akik nem rendelkeznek intézményi – bölcsődei, óvodai vagy iskolai tanulói - jogviszonnyal.

2017 szeptemberétől az elsőtől a kilencedik évfolyamig minden diák automatikusan ingyen tankönyvet kap, ezt nem kell külön igényelni, természetesen lehetősége van minden szülőnek a tankönyvek megvásárlására is.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

ilyen adattal nem rendelkezünk

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül
nem releváns

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés keretében szervezzük meg.

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek nevelését az óvoda vállalja.

Az óvodapedagógusok felkészültek, folyamatosan képzéseken vesznek részt. Logopédiai ellátás, és fejlesztő pedagógus elérhető a településen.

A pedagógusok képzettsége, és innovációs készsége megfelelő a kompetenciafejlesztés, egyéni differenciálás terén. A Humán erőforrás és a Társadalmi Megújulás Operatív Programok által szinte valamennyi pedagógus érintett volt, és részt vett esélyegyenlőséghez kapcsolódó módszertani képzésen.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A nevelési tanácsadó által, illetve a szakértői bizottság által küldött szakvélemények ismeretében biztosít az érintett gyermekek részére az óvoda és az iskola - személyi és tárgyi feltételek biztosítása mellett- megfelelő ellátást. Helyben nem biztosított a megfelelő szakember ellátás, ezért un. utazó pedagógusok látják el ezt a feladatot. Fejlesztő pedagógus és logopédus rendelkezésre áll a településen, aki az óvodában és az iskolában is folytat fejlesztő munkát. Heti egy alkalommal két gyógypedagógus délután összesen 6 órában végzi az ellátást. Iskolapszichológus nincs. A jövőre nézve az érintett gyermekek számára hatékonyabb volna, ha helyi szinten tudnánk ez a feladatot biztosítani.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4 a) pontnál leírva.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

nem releváns

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
Anyagi, megélhetési gondok	Szülők számára munkalehetőség biztosítása
Gyermekekre leselkedő veszélyek	Prevenációs előadások (pl.: internet csapdái, közlekedésbiztonság, balesetmegelőzés, stb.)
Biztonságos közlekedés	Kresz szabályainak megismerése

5. A NŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Az önkormányzat és annak intézményei csak nagyon kevés, vagy semmilyen adattal nem rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében. Az önkormányzat nem rendelkezik gender-szakértelemmel is bíró munkatárssal.

A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni: sokszor maguk a nők – különösen, ha vezető pozíciót töltenek be – tiltakoznak a leghevesebben, amikor arról esik szó, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szférában személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakhoz képest. Bármily nehéz is a nemek helyzetére érzékeny elemzést lehetővé tevő adatokat gyűjteni (hiszen ezeket még a nagy adatgyűjtő szervek – munkaügyi központok, KSH, APEH vagy OEP – sem kérik kellő részletességgel), mégis meg kell próbálni a lehető legpontosabb információkat beszerezni.

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan (pl.

Alkotmány 66 és 70§, Munka Törvénykönyve 5§, és természetesen az EbTv), de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály.

A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább, a legtisztább lelkiismerettel támogatott igazságtalanság. Nem könnyű fellépni ellene. Pedig a nemek közötti egyenlőtlenséget – mint a társadalmi egyenlőtlenségeket általában – nem csupán azért érdemes leküzdeni, mert igazságérzetünk, emberi szolidaritás-érzésünk ezt diktálja, hanem azért is, és elsősorban azért, mert az egyenlőtlenség: pazarlás. A társadalmi csoportok – így a férfiak és nők – közötti egyenlőtlen hatalom-megosztás az erőforrások egyenlőtlen felhasználásához vezet: a rendelkezésre álló potenciálok parlagon hagyásával egyenértékű.

Ahhoz, hogy egyáltalán szembenézhessünk a problémákkal, első és legfontosabb lépésként érzékeny háttérelmzéseket kell készíteni. Látnunk kell, hogy egy sor gazdasági, szociális, gyermekvédelmi, munkaügyi, bűnözési, egészségügyi problémának nincs megoldása, ha nem gender-érzékeny eszközökkel nyúlunk hozzájuk. Az adatok elemzése, az általuk tükrözött társadalmi folyamatok feltárása segít megérteni, hogy a nők és férfiak közötti egyenlőtlenségek – a látszattal és a gyakran hangoztatott ideológiákkal szemben – nem lelki, nem is biológiai alapokon nyugszanak elsősorban, hanem politikai, hatalmi, gazdasági természetűek. A Kormány biztosítani kívánja, hogy a nőknek a férfiakkal azonos jogai a mindennapokban is érvényesüljenek, a nők férfi társaikkal azonos esélyt kapjanak az érvényesülésre. Magyarország ígéretet tett az Európai Unió irányelveinek következetes érvényesítésére, amely irányelvek kiemelt fontosságot tulajdonítanak az élet minden területén a nők nyílt vagy rejtett diszkriminációja felszámolásának, és meghatározzák a nemek közötti egyenlőség érvényesítésének nemzetközileg elismert terminológiáját is.

A Települési Esélyegyenlőségi Program – mint minden más fejlesztési program – két úton is szolgálhatja az egyenlőséget: közvetlen, célzott, a nők és férfiak egyenlőségének előmozdítását szolgáló eszközökkel, és általánosságban, mindenre kiterjedően, „horizontálisan”: a folyamatokban mindenütt a nők és a férfiak eltérő helyzetét és szükségleteit feltáró, ezekhez igazodó tervezés és tevékenység révén.

Mindkét útra szükség van. Horizontális szemléleten azt is értjük, hogy a többi, a nemek közötti egyenlőség konkrét kérdéskörén kívül eső probléma kezelésekor is tekintettel vagyunk erre: az egészségügyben, az oktatásban, a területfejlesztésben, a roma és fogyatékos emberek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedésekben, a foglalkoztatásban, a gazdaságban, a helyi- és a nagypolitikában és a kultúrában is. Figyelünk rá, tekintettel vagyunk a férfiak és nők eltérő helyzetére és szükségletére, és észrevesszük speciális, éppen nemük miatt rájuk jellemző problémáikat.

A direkt, a nők és férfiak egyenlőségét egy-egy konkrét területen előmozdítani hivatott célzott programok megtervezését és kivitelezését is ez a horizontális szemlélet alapozhatja meg. Az itt következő elemzés néhány kulcsprobléma köré szervezi a tennivalókat: mindig a helyzet megismerése, a fontosabb problémák feltárása a kiindulópont.

A községben található, nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közszféra, a szolgáltatási szektor és a mezőgazdaság. Településünkön sikeresen működik az ún. Start közmunkaprogram, melynek keretén belül a munkanélküli nők foglalkoztatása megoldott.

A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljes körűen a rendelkezésre (gyermekszám, képzettség, családi állapot, demográfiai adatok).

A gyermekes családok gazdasági aktivitásáról felmérés nem készült a településen. A nők anyagi kiszolgáltatottságát fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíj jogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt. A település nem rendelkezik adatokkal a ledolgozott munkaidő tekintetében.

A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag (és jogilag is) ki vannak szolgáltatva. A település nem rendelkezik felméréssel a gyermeküket egyedül nevelő nők, férfiak szükségleteit illetően. A nők jellegzetesen az alacsony fizetésű munkakörökbe szorulnak. A település nem rendelkezik kimutatással a férfiak és nők bérezését illetően. A várandós és kisgyermekes anyák visszatérése biztosított az önkormányzati munkahelyeken. Munkaerőpiaci-helyzetükről azonban nem készült felmérés.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

év	munkanélküli nők száma	8 általánosnál alacsonyabb végzettségű	8 általános	szakiskola/ szak munkás- képző	gimnázium	érettségi	főiskola	egyetem
2008	35	1	19	12	3	2	0	0
2009	38	1	17	14	5	3	1	0
2010	51	0	21	15	5	3	1	0
2011	51	2	20	19	9	5	2	0
2012	29	2	17	23	5	4	2	0
2013	33							
2014	33							
2015	25							
2016	25							
2017								

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Településünkön jelenleg nincs foglalkoztatást segítő, illetve képzési program. Ezek a lehetőségek leginkább Kunszentmártonban és Szolnokon elérhetőek. A támogatott képzések a munkaügyi központon keresztül, regisztrált álláskereső számára biztosítható.

Településünkön sok olyan munkavállalási korú nő él, akik alacsony, vagy éppen nem megfelelő iskolai végzettségük miatt nem tudnak érvényesülni a munka világában. A közfoglalkoztatási program keretében Önkormányzatunknál a foglalkoztatottak túlnyomó többsége nő. Az álláshelyek betöltéséhez nem szükséges iskolai végzettség.

Hátrányos megkülönböztetés az önkormányzatnál foglalkoztatott nőket nem éri, hiszen elvünk, hogy egyenlő munkáért egyenlő bér jár.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A településen a munkanélküli nőkre jellemző, hogy alacsony az iskolai végzettségük. Sajnos a településen kevés a munkalehetőség és a munkanélküli női lakosság számára is csak a közmunkaprogramok jelentik szinte az egyetlen munkalehetőséget. Azonban nem csak a

képzettség hiányából fakad az alacsony iskolázottságú nők csekély mértékű foglalkoztatása, hiszen az un. időnyomok idején szívesen foglalkoztatják a helyi és környékbeli termelők a munkavégzésre alkalmas nőket.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nem tapasztalható a jelenség.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Településünkön bölcsőde, családi napközi és egyéb a gyermek nappali felügyeletét biztosító intézmény vagy alternatív felügyelet nincs.

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)³

Településünkön a fenti jogszabályi hivatkozásnak megfelelően biztosított az óvodai ellátás. A szülők által benyújtott felvételi kérelmek egyike sem került ezidáig elutasításra, nincs óvodai férőhelyhiány.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás elsősorban a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. A várandós nőket már a terhesség kezdetétől gondozásba veszi a védőnő és szülést követően a gyermek 6 éves korának betöltéséig figyelemmel kíséri mind az édesanyát, mind pedig a gyermeket. Így a nők hozzájutnak a szűrésekhez is (méhnyakszűrés, vérvételek, gyermekeknek kötelező státuszvizsgálatok és védőoltások). Szakrendeléseket Kunszentmártonban és Szentesen tudnak igénybe venni.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Mind a nyugati, mind a magyar adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a testi erőszak csak a jéghegy csúcsa. A folyamatos lelki erőszakban élő nők száma

³ Az Nkntv. 2014. szeptemberétől 3 éves kortól teszi kötelezővé az óvodai részvételt.

ennél jóval magasabb. A családgondozás során felmerülő gyanú nem elegendő ahhoz, hogy a bántalmazott nő védelmében bármilyen eljárás indulhasson. Gyakran maguk a nők titkolják legjobban a történeteket, mindezek ellenére is ragaszkodva párjukhoz. A jelzőrendszer tagjaként a Gyermekjóléti Szolgáltató és a Védőnő a Körzeti megbízottal együtt fokozott figyelmet fordít azokra a családokra, ahol a bántalmazás gyanúja felmerül.

Célzottan a nők elleni erőszak, családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a faluban nem folyik.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Községünkben átmeneti anyaoththon, illetve családok átmeneti otthona nem működik. Olyan esetben, amikor erre szükség van, akkor a területileg illetékes anyaoththonnal kell felvenni a kapcsolatot. Volt már rá példa községünkben, hogy átmeneti időre, amíg a krízishelyzet fel nem oldódott, egy édesanya vette igénybe ezt a lehetőséget.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Kis településről lévén szó, a helyi közéletben a nők mindig is fontos szerepet töltek be. Megfigyelhető, hogy az önkormányzat fenntartásában lévő intézményekben (pl.: iskola, óvoda, művelődési ház, polgármesteri hivatal) elsősorban nők töltenek be vezető beosztásokat.

A községi önkormányzat képviselő-testületében a polgármester és a 6 képviselő között négy nő foglal helyet. Az önkormányzati hivatal és a közoktatási intézmények többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak.

Országos jelenség, hogy a pedagógusok eloszlása a szakterületek, ill. vezetői szintek között merev nemi sztereotípiákat követ.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket fokozottan érintő társadalmi problémák Szelevényen nem jellemzőek, ezért az önkormányzat tervei között nem szerepel ilyen irányú intézkedés.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az önkormányzat és annak intézményei csak nagyon kevés, vagy semmilyen adattal nem rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében. Az önkormányzat nem rendelkezik gender-szakértelemmel is bíró munkatárssal. A nők és férfiak közötti egyenlőség vizsgálatához azonban a lehető legrészletesebb adatok, információk szükségesek az önkormányzat tevékenysége szempontjából releváns területeken és témakörökben.

Településünkön a nők foglalkoztatásában a mezőgazdasági idénymunka, a közfoglalkoztatás tesz ki jelentős hányadot, viszont ahhoz, hogy ezt a munkát vállalni tudják, szükséges, hogy gyermeküket a munkavégzés ideje alatt megfelelő felügyeletre bízzák, ezért az önkormányzat támogatja a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetését.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
A gyermekét egyedül nevelő nő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
A GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátás költségeinek átvállalása.
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.

6. AZ IDŐSEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

Az esélyegyenlőségi szempontok fejlesztését az európai közösségi politikában elsődlegesen gazdasági és foglalkoztatáspolitikai szempontok vezérelték, ám fokozatosan teret nyert az a felismerés, hogy az esélyegyenlőség elvének e téren történő biztosítása önmagában nem képes a már meglevő egyéb társadalmi egyenlőtlenségeket felszámolni.

Azok viszont negatívan befolyásolják az országok gazdasági teljesítményét és versenyképességét. Az emberi jogi kérdések térnyerésével párhuzamosan az esélyegyenlőségi szempontok fokozatosan középpontba kerültek, velük együtt az életkor alapú diszkrimináció is. Az Európai Unió a tagországok számára fontos esélyegyenlőségi ajánlásokat fogalmaz meg a szakpolitikai stratégiák fejlesztésének érdekében. Az európai jogalkotásban az idősebb személyek csak 1987-ben, illetve 1989-ben szerepeltek először úgy, mint a közösségi cselekvés kedvezményezettjei.

Az ageizmus az életkor alapú diszkriminációt jelöli. E fogalmat Európában és a világban is főként az időssekkel szembeni diszkriminációval összefüggésben használjuk. Az ageizmus, akár csak a más típusú megkülönböztetések, megvalósulhat direkt vagy indirekt módon, és következményei is hasonlóak az egyéb típusú diszkriminációnál tapasztaltakhoz.

Az idevágó tudományos elméletek szerint, a korszerinti diszkriminációt elkövetők az idősödésről alkotott negatív nézeteket teszik magukévá, és ennek a negatív képnek megfelelően kezdenek el

viselkedni. Habár a társadalom egy jelentős csoportját érinti ez a fajta diszkrimináció, mégis alig van jelen a köztudatban.

Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon.

Legjelentősebb az idősök foglalkoztatásbeli diszkriminációja, mely súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében. Ezen kívül gyakori még az egészségügyben és a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása területén elszenvedett diszkrimináció. Habár a 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvtv.) és a munka törvénykönyve is tiltja az életkor alapú diszkriminációt, a magyarországi idősebb korosztály már 45–50 éves kortól nagyobb mértékben kitett a foglalkoztatásbeli diszkriminációnak, mint a hasonló korú Unió állampolgárok. A kor alapú megkülönböztetés az új állások betöltésénél, a létszámleépítésnél és az elbocsátásoknál is gyakori.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A település nem rendelkezik részletes statisztikai adatokkal a nyugdíjas lakosságról.

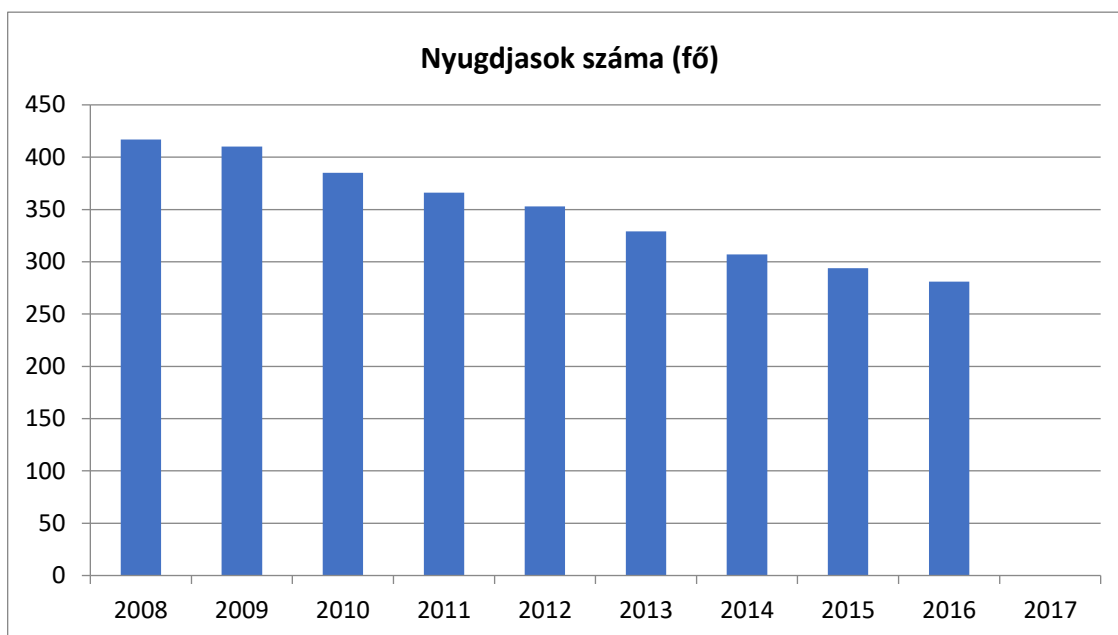
2011-ben a lakosság 32%-a részesült valamilyen nyugellátási formában. Összességében elmondható, hogy a férfiakkal összehasonlítva jóval magasabb a nyugdíjas korú nők száma.

Ez a mutató egyértelműen a már vizsgált demográfiai folyamatokkal magyarázható, ti. a nők magasabb életkort élnek meg, mint a férfiak.

A nyugdíjasok körében magas a rokkantnyugdíjasok aránya. A rokkantnyugdíjasoknál viszont magasabb a férfiak aránya a nőkéénél. Hozzávetőleges adatok alapján a nyugdíjasok 25%-a rokkantnyugdíjas volt.

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	174	243	417
2009	174	236	410
2010	160	225	385
2011	154	212	366
2012	147	206	353
2013	134	195	329
2014	125	182	307
2015	121	173	294
2016	115	166	281
2017			0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az elmúlt években a nyugdíjasok száma lassú ütemben csökkenést mutat.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A munkanélküliségi ráta a térségben alig haladja meg az országos átlagot. A magas munkanélküliségi adatok kedvezőtlenek az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának előmozdítására. A munkanélküliek korcsoportonkénti megoszlásából is egyértelműen kivehető, hogy az idősebb korosztályokat arányaiban jobban sújtja munkanélküliség problematikája. A kormány által bevezetett munkahelyvédelmi program esetleg segíthet az idősebb lakosság elhelyezkedési problémáján, hiszen az 55 év felettieket foglalkoztatók 50%-os társadalombiztosítási járulékcsökkentési kedvezményben részesülnek.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Településünkön a mezőgazdasági munka bír e tekintetben nagyobb jelentőséggel. Az otthon megtermelt javakat saját háztartásukban felhasználják, ezzel is csökkentve a konyhai kiadásokat.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Szelekvényen a 45-50 év felett nem igazán találnak munkát az emberek, ennek oka lehet egyrészt az, hogy nincs piacképes szakmájuk, nem rendelkeznek munkaerő-piaci ismeretekkel. Sajnos ebben a korban már nem jelentkezik átképzésre, volt példa arra a településen, hogy a nyugdíj megállapításához szükséges szolgálati idő megszerzése miatt jelentkeztek a közmunkaprogramba,

így az önkormányzat ezzel is segített. Településünkön gyakori, hogy az időskorúak a nyugdíjuk kiegészítése miatt „napszámba” járnak, mezőgazdasági munkára.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A közszolgáltatások info-kommunikációs akadálymentesítése megoldott.

Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők. Az idők informatikai jártasságáról nem készült felmérés, így nem rendelkezünk pontos adatokkal arról, hogy az idősebb korosztály mennyire képes kihasználni ezeket a lehetőségeket.

A szociális alapszolgáltatások közül Szelevényen elérhető az étkeztetés és a házi segítségnyújtás. Házi segítségnyújtás: Az előző évekhez hasonlóan a 2018-as évben is igyekezett az intézmény minden rászoruló embernek segítséget nyújtani, hogy minél tovább élhessenek saját otthonukban. Az átlagos napi látogatottak száma 15 fő. 2 fő szakképzett gondozónő látja el az időseket. Az ellátottak körében megnőtt azoknak az időseknek a száma, akiknél a gondozóknak szinte teljes mértékben át kellett vállalniuk a háztartás vezetését. A gondozónők munkájuk során egyre változatosabb problémákkal szembesülnek, amelyre megoldást kell találniuk, mint pl. a behajtókkal, közüzemi szolgáltatókkal folytatott küzdelem, cserépkályha javítás, védekezés időseink jóindulatával visszaélő emberekkel szemben, stb...

A közösségi közlekedéshez való hozzáférés az idők számára is biztosított, itt kívánjuk megjegyezni, hogy a vasúti közlekedést nem igazán tudják igénybe venni egyrészt a vonatszámkor lecsökkentése miatt, másrészt a fel-és leszállás nehézségei miatt.

a) az idők egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosított az idősebb korosztály számára is. A településen működik háziorvosi praxis. Szakrendelés és kórházi ellátás igénybevétele Szentesen és Szolnokon van lehetőség.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A községben nem jellemző kimondottan az idősebb korosztály részére szóló programok szervezése, ebben szerepet játszik talán az érdektelenség is, sajnos nem működik a régebbi időkben sikeresen működő nyugdíjasklub.

c) idők informatikai jártassága

Mivel az internet világa napjainkban egyre nagyobb teret hódít, az idősebb korosztállyal is meg lehetne ismertetni és szerettetni az internet használatát, igény esetén lehetne szervezni az idősebb korosztály számára alapfokú számítógép kezelői tanfolyamot.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Szelevényen nem működik Idősek Klubja. Sajnos az eddig működő „Totyogó” dalcsoport, amelynek tagjai között a legfiatalabbtól a legidősebbekig mindenkit meg lehetett találni, felbomlott.

Szükséges lenne önkéntes szerveződés az időkorúak körében, így talán enyhíteni lehetne a magány az egyedüllét érzetét.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősebb korosztály problémái nincsenek feltárva	adatbázis kialakítása
korosztályi programok hiánya	Kapcsolat felvétele a művelődési házzal
Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése.
Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
Generációk közötti kapcsolat nehézsége	Generációs programok szervezése.
Idős korral összefüggő társadalmi sztereotípiák.	Nyilvánosság eszközeinek bővítése.

7. A FOGYATÉKKAL ÉLŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok – köztük a fogyatékossgal élő emberek – számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Kiemelt prioritásként a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg. A fogyatékossgal élő emberek számára megszervezendő hatékony ellátórendszer kialakításához szükség van helyi, kistérségi és regionális szinten szerveződő civil szervezetekre, amelyek a klasszikus érdekvédelmi feladatok ellátása mellett aktívan szerepet vállalnak az államtól átvállalt közfeladatok megvalósításában, valamint együttműködő partnerei kívánnak lenni a területen dolgozó valamennyi állami és nem-állami szereplőnek.

Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével.

A hazai fogyatékossgügyi politika kiemelkedő sikere, hogy hazánk volt a világon az első állam, amely mind az Egyezményt, mind pedig a Jegyzőkönyvet ratifikálta a 2007. évi

XCII. törvénnyel. Az Egyezmény szerint *„fogyatékossgal élő személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását”*.

Az egyenlőség, az egyenlőtlenségek kérdése különböző mértékben ugyan, de valamennyi – a többségtől eltérő jellemzőkkel rendelkező – személyt, csoportot érint ma Magyarországon.

Különösen veszélyeztetett csoport a cigányság, más szempontból a nők, ismét más szempontból, de külön figyelmet érdemel a fogyatékos emberek helyzete is. A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Az Európai Unióban közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során – a fizikai és szellemi környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet valamint a sport és a szórakozás területén is.

Mint általában az esélyegyenlőség területén, a fogyatékoságügyben is a társadalmi szemléletformálás az egyik legnagyobb kihívás. Komoly kihívás, és súlyos feladat hárul a döntéshozókra és végrehajtókra a társadalom egésze tekintetében: mindenki számára világossá kell tenni, hogy a fogyatékos emberek integrációja mindannyiunk feladata, és – bár jelentős anyagi forrásokat emészt fel – nem csupán pénz kérdése. Az egyenlő esélyű hozzáférés nemcsak liftek, rámpák, speciális táblák vagy éppen hangos térkép alkalmazását jelenti, hanem azt a szemléletet is, amely a fogyatékos embert egyenjogúnak és egyenrangúnak tekinti. Ennek egyik igen fontos eszköze az esélyegyenlőségi tervek elkészítése és az abban foglaltak végrehajtása is.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több. Ugyancsak elengedhetetlen, hogy alapkövetelménnyé váljon az egyetemes tervezés módszere. Ennek lényege, hogy a használati tárgytól az épületeken át egészen a közszolgáltatásokig mindent úgy kell megtervezni, hogy az már a létrejöttékor, eleve megfeleljen az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek, s hogy ezért ne kelljen – jelentős idő, energia és pénz ráfordításával – utólag akadálymentesíteni.

Folyamatosan megjelenő pályázatok támogatják a kormányzati és önkormányzati intézmények akadálymentesítését, melynek köszönhetően évről évre több száz közszolgáltatás válik egyenlő eséllyel hozzáférhetővé.

7.1 A településen fogyatékosággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet megteremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékosok körében a foglalkoztatottsági arány nagyjából 9%.

A foglalkoztatottak által végzett munka jellemzően egyszerű. A foglalkoztatást szabályzók azonban nem kedvezőek. A munkáltató részéről egyre szigorúbbak és túlzott adminisztrációt igényelnek. A fogyatékkal élők oldaláról pedig jövedelmi értékhatár szab gátat a munkavállalásnak.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékoság esetén még jelentősebb.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Községünkben jelenleg nincs lehetőség fogyatékkal élők foglalkoztatására. A közeli Kunszentmártonban működik a Mozgáskorlátozottak Tiszazugi Egyesülete, de sajnos jelentős számú munkaerőt ott sem foglalkoztatnak. Ugyanitt működik a Teljes Életért Nonprofit Kft, ahol a fogyatékkal élők és csökkent munkaképességű személyek vannak foglalkoztatva.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén nincs tudomásunk.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Községünkben működik helyi szinten a Mozgáskorlátozottak Egyesülete, Önkormányzatunk évről-évre anyagilag is támogatja az egyesület munkáját.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Fogyatékosági támogatás:

A Fot. 22.§-a alapján a fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy — a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül — anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék:

A rokkantsági járadékról szóló 83/1987.(XII.27.) MT rendelet értelmében annak adható, aki 25.életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70 %-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásban nem részesül.

Parkolási igazolvány:

Parkolási igazolványra az a személy jogosult, aki a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011.(VI.29.) Korm. rendelet 2.§ a) pont, ac) alpontja értelmében a közlekedőképességében súlyosan akadályozott személy, súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül — anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapothól eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék:

A rokkantsági járadékról szóló 83/1987.(XII.27.) MT rendelet értelmében annak adható, aki 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70 %-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásban nem részesül.

Parkolási igazolvány:

Parkolási igazolványra az a személy jogosult, - aki a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011.(VI.29.) Korm.rendelet 2.§ a)pont, ac) alpontja értelmében a közlekedőképességében súlyosan akadályozott személy,

aki a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000.(VIII.9.) Korm.rendelet 1.§-ának (1) bekezdése értelmében látási fogyatékosnak, (2) bekezdése értelmében hallási fogyatékosnak, (3) bekezdése értelmében értelmi fogyatékosnak, (4) bekezdése értelmében autistának, illetve (5) bekezdése értelmében mozgásszervi fogyatékosnak minősül,

akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló 1032/1971(VII.14.) Korm. határozat végrehajtásáról szóló 6/1971.(XI.30.) EüM rendelet alapján 2001.július 1-ét megelőzően vaknak minősítettek, aki a magasabb összegűcsaládi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003.(II.19.) ESZCsM rendelet 1.sz. melléklete szerint vaknak, vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak, vagy autistának minősül.

Közlekedési kedvezmény:

A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011.(VI.29.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdése értelmében a szerzési és átalakítási támogatásra a súlyos mozgáskorlátozott személyek jogosultak.

Fogyatékos személyek számára biztosított alap-és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

A Szelevény Községi Önkormányzat a korábbi években több jelentős összegű támogatást nyert különböző pályázatok benyújtásával. A beruházásoknak köszönhetően a felújított épületeket teljes biztonsággal használhatják a mozgáskorlátozottak, hallás-és látássérült emberek is.

A szociális alapszolgáltatások közül elérhető a családsegítés, az étkeztetés és a házi segítségnyújtás.

Egy óvoda egy alsó tagozatot működtető általános iskola működik. A közoktatási intézmények földrajzilag könnyen megközelíthető helyen fekszenek, hozzáférhetőek a mozgáskorlátozottak és fogyatékkal élők számára. Az intézmények integráltak fogadni tudják a település óvodásait, általános iskoláskorú gyermekeit, beleértve a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű, és sajátos nevelési igényűtanulókat.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Településünkön a polgármesteri hivatal, az orvosi rendelő, a művelődési ház, piactér akadálymentes, így a fogyatékkal élők számára az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programok akadálymentesített helyszínen érhetőek el.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Egy bolt és a posta akadálymentes

c) munkahelyek akadálymentesítettsége
nem releváns

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Településünkön olyan park nincs, ami ne lenne megközelíthető, viszont a járdák nagyon rossz állapotban vannak, sajnos az önkormányzat anyagi lehetőségei nagyon szűkösek, felújításra csak pályázati forrásból lenne lehetőség.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)
nem releváns

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)
nem releváns

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget.

kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	
önkormányzati járdák felújításra szorulnak	pályázati források felkutatása

8. HELYI PARTNERSEG, LAKOSSÁGI ÖNSZERVEZŐDÉSEK, CIVIL SZERVEZETEK ÉS FOR-PROFIT SZEREPLŐK TÁRSADALMI FELELŐSSÉGVÁLLALÁSA

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Az Országgyűlés 2003-ban elfogadta a 2003. évi L. törvényt, a Nemzeti Civil Alapprogramról. Ezzel elismerte a szervezetek működési feltételeihez források biztosításának szükségességét. A Nemzeti Civil Alapprogram célja a civil társadalom erősítése, a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának segítése.

Szelevényen kettő civil szervezet működik mely szervezetek részt vesznek település kulturális, művelődési életében. A Szelevényi Polgárőr Egyesület célja a szelevényi közrend és közbiztonság védelme, bűnmegelőzés hatékonyságának fokozása, az állampolgárok biztonságának védelme, biztonságérzetük javítása. A Polgárőrség az közrend biztosításán túl a települési rendezvény szervezésében, lebonyolításában is aktívan kiveszi a részét.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Az önkormányzat a település érdekeit szem előtt tartva, a közösség szükségletei mind teljesebb és magasabb színvonalú kielégítése végett igyekszik minden olyan lehetőséget megragadni, mely segíti és szolgálja a település lakóinak mindennapjait. Ezért a település számára hasznos a térségi együttműködés, utat nyitva ezáltal a szolgáltatásokhoz, magasabb színvonalhoz, lehetőségekhez.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
Nincs nemzetiségi önkormányzat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A helyi kis és középvállalkozások egy része segíti a település fejlődését, a helyi rendezvényeket.

9. A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGA

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A települési esélyegyenlőségi program készítése az önkormányzat tevőleges bevonásával történt, az adattáblák kitöltése alapján létrejött helyzetelemzés alapozta meg a program akciótervét.

Az esélyegyenlőségi tervet a település a helyben szokásos módon közzéteszi, az esetleges hozzászólásokat a jegyző összegyűjti, majd az esetleges módosítási javaslatokat a képviselő testület elé terjesztik.

A képviselő testület dönt a módosítások bevezetéséről.

Az esélyegyenlőségi program öt évre készül. Időarányos megvalósítását, illetve a helyzetelemzésben feltártak esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, és a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni.

KÖTELEZETTSÉGEK ÉS FELELŐSÉGI KÖRÖK

Szelevény Község **Esélyegyenlőségi Intézkedési Terve** végrehajtásáért felelős személy a település jegyzője, akinek felelőssége:

- Annak biztosítása, hogy a település lakói, megismerjék a Települési Esélyegyenlőségi Programot.
- Az önkormányzat és intézményei dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget az Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv végrehajtásához.
- Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetben meg kell tenni a szükséges lépéseket.

A program megvalósításáért felelős személy: Munkaszervezet vezetője akinek feladata:

- A program megvalósításának koordinálása.
- A program végrehajtásának nyomon követése.
- Az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása.

Az önkormányzati tisztségviselők és a közoktatási intézmények vezetői felelőssége:

- Az egyenlő bánásmódra és az esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírások ismerete.
- A diszkriminációmentes oktatás/nevelés és szolgáltatásszervezés megvalósítása

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végleges elfogadott változata Szelevény község honlapján közzétételre kerül, illetve a Polgármesteri Hivatalban bárki számára elérhető.

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM INTÉZKEDÉSI TERVE (HEP IT)

1. A HEP IT RÉSZLETEI

A HELYZETELEMZÉS MEGÁLLAPÍTÁSAINAK ÖSSZEGZÉSE

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM INTÉZKEDÉSI TERVE (HEP IT)

1. A HEP IT RÉSZLETEI

A HELYZETELEMZÉS MEGÁLLAPÍTÁSAINAK ÖSSZEGZÉSE

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken	Közfoglalkoztatás tovább folytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
	A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
	digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedést.	Képzések bővítése a munkanélküliek körére.

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Gyermekek	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás,	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése.

	törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	
	Gyermekekre leselkedő veszélyek	Prevenációs előadások (pl.: internet csapdái, közlekedésbiztonság, balesetmegelőzés, stb.)
	Biztonságos közlekedés	Kresz szabályainak megismerése
Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Nők	A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
	A GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékeli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátás költségeinek átvállalása.
	A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.
Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Idősek	Korosztályi programok hiánya	kapcsolat felvétele a művelődési házzal
	Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.

	Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
	Generációk közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.
	Idős korral összefüggő társadalmi sztereotípiák.	Nyilvánosság eszközeinek bővítése.
Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Fogyatékkal élők	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagoknak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget.
	önkormányzati járdák felújításra szorulnak	pályázati források felkutatása

A BEAVATKOZÁSOK MEGVALÓSÍTÓI

A megvalósításban részt vesznek: önkormányzati hivatal, védőnői szolgálat, tanyagondnoki szolgálat, társhatóságok, munkaügyi központ, Türr István Képző és Kutató Intézet

JÖVŐKÉPÜNK

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők felzárkóztatását segítsük a foglalkoztatás bővítésével, a szociális ellátórendszer kiszélesítésével, képzések szervezésével.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek egészséges szellemi, erkölcsi, testi fejlődését, hiszen az elkövetkezendő generációt ők képviselik. Ennek érdekében szabadidős programokat szervezünk, biztonságos, kulturált színtereket működtetünk.

A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakembereket továbbképzésre küldjük a hátrányos helyzetű gyermekek nevelése, személyiségfejlesztése érdekében.

Folyamatosan odafigyelünk az egyedül élő idősekre, különösen azokra, akik külterületen élnek. Ennek érdekében fejlesztjük a szociális alapellátást. A magányosság-érzés enyhítése érdekében bővítjük a szabadidős tevékenységek körét.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munka világába visszatérők számára a képzés, átképzés lehetőségét elérhető közelségben biztosítani. A huzamosabb idejű részmunkaidős közfoglalkoztatás családbarát megoldásnak tűnik a kisgyermekes, iskolai végzettséggel nem rendelkezők nők számára.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők mindennapjaira. Fontos számunkra, hogy környezetüket tegyük élhetőbbé a fizikai akadálymentesítéssel, így a szolgáltatások könnyebb elérésével. Összességében az életminőségük javulását szeretnénk elérni.

A projektünk célja, a közösség tagjainak aktív részvételével a közösségfejlesztési folyamatok kezdeményezése és megvalósítása, ezáltal a közösségünket összetartó erő és az identitásunk erősítése.

Összegezve: célunk, hogy a településünkön élő polgárok jólétét biztosítsuk, életminőségüket folyamatosan javítsuk egy olyan támogatói környezet működtetésével, amely erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a társadalmi szolidaritást.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Tartós munkanélküliség csökkentése a mélyszegénységben élők körében	Mélyszegénységben élők foglalkoztatása, szakmaszerzés	Mélyszegénységben élők foglalkoztatási helyzetének javítása, szakmákhoz képzések szervezése		Kapcsolatfelvétel a Munkaügyi Központtal	Polgármester, szociális Bizottság, szociális ügyintéző	2024.12.31.	A község pontos adatokkal rendelkezik arról, hogy az érintett célcsoportból hány főnek sikerült képzésben résztvenni	humánerőforrás	A község pontos adatokkal rendelkezik arról, hogy az érintett célcsoportból hány főnek sikerült képzésben résztvenni
2	Digitális írástudás bővítése	a digitális írástudás hiánya csökkenti az esélyt a munkaerőpiacon történő elhelyezkedéshez	DJ mentor által képzések szervezés		Tanfolyam szervezés	polgármester, DJ mentor	2024.12.31.	A község pontos adatokkal rendelkezik arról, hogy az érintett célcsoportból hány főnek sikerült képzésben résztvenni	humánerőforrás	A község pontos adatokkal rendelkezik arról, hogy az érintett célcsoportból hány főnek sikerült képzésben résztvenni
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Veszélyeztetettség megszüntetése	a családi problémák által indikált veszélyeztetettség	a veszélyeztetettek számának minimumra szorítása		konfliktus kezelő tréningek, családi krízis megoldó programok, önismereti órák szervezése, szabadidős programok	családgondozó, polgármester,	Folyamatos	érintett családok	képzett szakemberek humánerőforrás	Esélyegyenlőség biztosításával kapcsolatos intézkedések utánkövetés

					szervezése, a gyermek társadalmi életre való nevelése					
2	Gyermekekre leselkedő veszélyek	A gyermekek sokszor nincsennek tisztában a rájuk leselkedő veszélyekkel	A gyermekek nagyobb rálátással legyenek a körülöttük lévő virtuális és valós világra		Témák felkutatása, rendszeres előadások szervezése mindig más témában	Önkormányzat, művelődési ház, gyerekjóléti szolgálat	2024.12.31.	Nagyobb biztonságérzet	Humán erőforrás	A gyermekek nagyobb rálátása a körülöttük lévő virtuális és valós világra
3	Biztonságos közlekedés	A közlekedési szabályok megismertetése már kisgyermek korban	Gyermekek biztonságérzeté nek javítása		Pályázati forrás felkutatása	Önkormányzat	2024.12.31	nő a gyermekek biztonságérzete	Humán erőforrás esetleg pályázati forrás szakemberek bevonása	Közlekedés biztonságának hosszú távú javulása
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Családok megélhetési problémái	Gyermekeket nevelő nők/ szülők munkalehetőség hez juttatása	Érintett családok anyagi problémái csökkenjenek ezáltal kevesebb lenne az átmeneti, valamint a gyermekvédelmi támogatásra beadott kérelmek száma		Kapcsolatfelvéte l a Munkaügyi Központtal		Folyamatos, mivel a köz munkaprogr am keretén belül oldódhat meg a foglalkoztatás	kevesebb az átmeneti, valamint a gyermekvédelmi támogatásra beadott kérelmek száma	humán erőforrás	A munkaerő és a munkahely kínálat összehangolása
2	gyermekelhelye zés	Kisgyermeket nevelők munkavállalás miatti gyermekelhelye zési problémái	A nők munkába állását gátló tényezők feltérképezése, beavatkozások elhárításuk érdekében, napközi létrehozása			polgármester	2024.12.31	A gyermekek elhelyezésével több családban megoldódik a munkahelyen való elhelyezkedés	Pályázati forrás	A nők munkába állását gátló tényezők feltérképezése, beavatkozások elhárításuk érdekében
3	Gyes-ről	Visszatérés a	A nők munkába			önkormányzat	folyamatos	A munkába állás		A nők munkába

	visszatérők elhelyezkedésén ek segítés	munka világába, munkavállalás miatti gyermekelhelye zési problémái	állását gátló tényezők feltérképezése, beavatkozások elhárításuk érdekében, napközi létrehozása					segítésével csökken a segélyt kérők száma		állását gátló tényezők feltérképezése, beavatkozások elhárításuk érdekében
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1.	Program szervezés	Korosztályi programok hiánya	A településen élő idősebb korosztály is bekapcsolódjon a közösségi, kulturális életbe a nekik szervezett programoknak köszönhetően		Kapcsolatfelvéte l a Művelődési Ház vezetőjével, pályázati forrás felkutatása	Polgármester, intézményvezet ő	2024.12.31.	A település idősebb korosztálya szívesen látogatja a részükre szervezett programokat,	Humán erőforrá s, pályázati forrás, önkormányzati költségvetés	Esélyegyenlőség biztosításával kapcsolatos intézkedések
...										
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	A fizikai és az infokommuniká ciós akadálymentesít és kialakítása	A fizikai és az infokommuniká ciós akadálymentesít és kialakítása	fogyatékosok részvétele akadálymentesít ett programokon, felolvasó szoftver, biztosítása a könyvtárban, rámpa biztosítása minden közintézménybe n, kültéri vezető sáv- kialakítása		Kapcsolatfelvéte l a Mozgáskorlátoz ottak Tiszazugi Egyesületével, a megyei szervezetekkel, cselekvési terv kidolgozása Helyzetfelmérés : fizikai akadálymentesít és helyzete infokommuniká ciós akadálymentesít és helyzete. Folyamatos fejlesztés,	Jegyző, Szociális Bizottság	2024.12.31.	akadálymentesít ett helyiségek, eszközök száma	Pályázat, képzett szakemberek, támogatók keresése humán erőforrás	folyamatos pályázatok

					megvalósítás					
2	járdák	A községben a járdák állapota sok helyen nem megfelelő	A mozgáskorlátozottak ezáltal biztonságosan közlekedhetnek a járdán és nem az úttestet vennék igénybe		Felmérni a községben a rossz állapotban lévő járdákat	polgármester	2024.12.31.	A fogyatékkal élők biztonsággal használják a felújított járdákat	Pályázati forrás	A községben élők életminősége javul

3. MEGVALÓSÍTÁS

A MEGVALÓSÍTÁS ELŐKÉSZÍTÉSE

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A MEGVALÓSÍTÁS FOLYAMATA

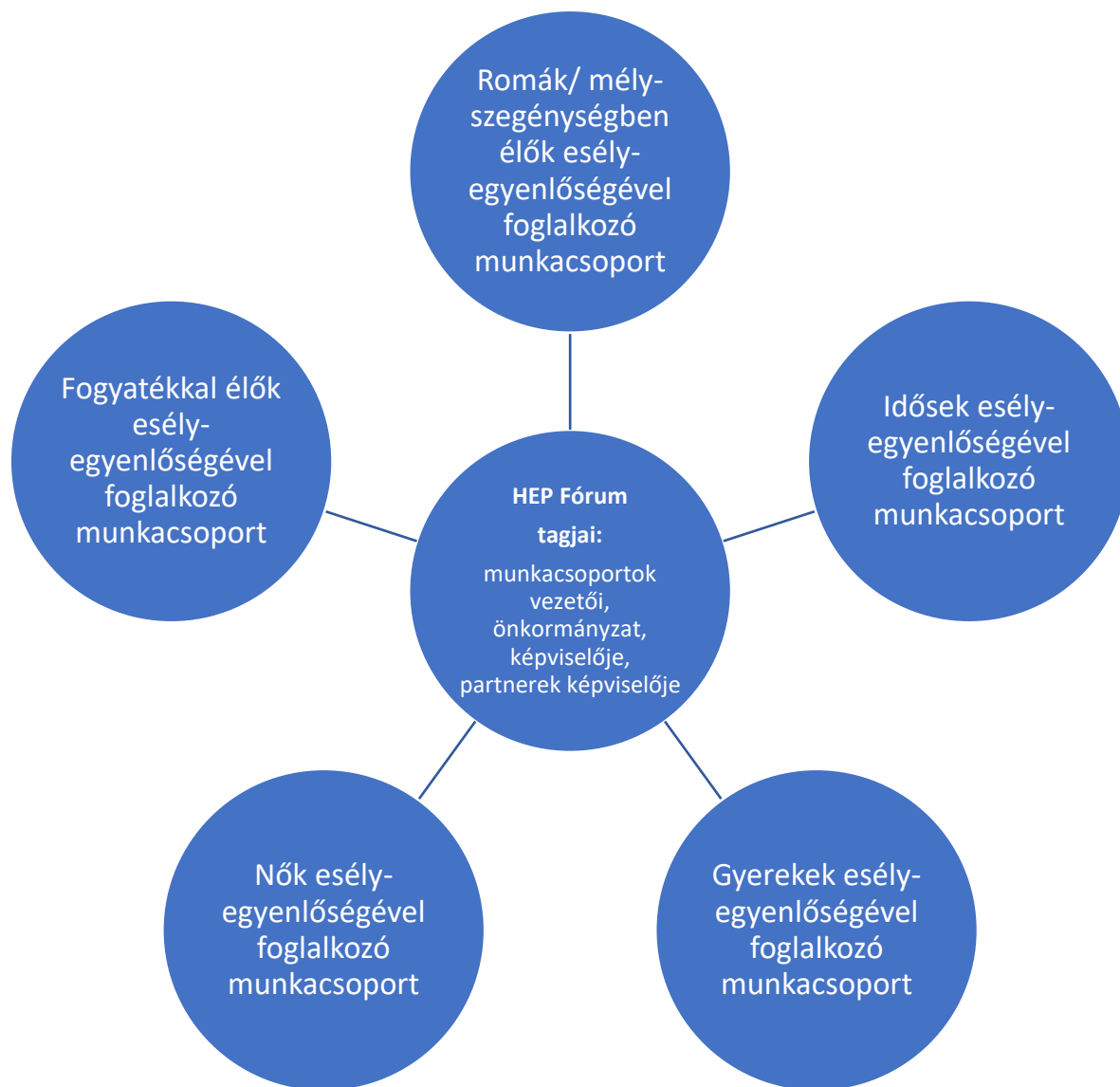
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

MONITORING ÉS VISSZACSATOLÁS

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

NYILVÁNOSSÁG

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a jegyző felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

ÉRVÉNYESÜLÉS, MÓDOSÍTÁS

Amennyiben a kétevente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. ELFOGADÁS MÓDJA ÉS DÁTUMA

I. A Szelevény község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Szelevény községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Szelevény, 2018. június ...

Kerekesné dr. Holló Helga
polgármester

A Szelevény Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék⁴

(kitöltése opcionális – amennyiben nem kerül kitöltésre, az oldal törölhető)

NÉV ⁵	HEP részei ⁶										Aláírás ⁷
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

⁴ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁵ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁶ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁷ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.